

VOL. IX. ÉVFOLYAM.

NEW YORK, N. Y.

1921. JUNIUS 2.

No. 22. Szám.

MAGYAR BANYÁSZ LAP

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
75 East 10th Street

The only Hungarian Miners' Journal in the United States
New York, N. Y.

Published every Thursday by Martin Himler, Editor, at 75 E. 10th St., New York, N.Y.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates: United States and Canada One Year \$2.00. Abroad \$2.50

MAGYAR KERESKEDELMI

kamarát alakítottak New Yorkban. Az eszme üdvös és szép. Annyi jónévű és számottevő magyar származású üzletember van ma New Yorkban, hogy a Magyar Kereskedelmi Kamara megalakítása semmi akadályba nem ütközhet. Most már csak az a kérdés, hogy tényleges részt fognak-e venni és kapni a magyar üzletemberek ebben az alakulásban, vagy pedig régi magyar szokás szerint egy néhány szabadalmazott és mindenben résztvevő magyar fogja-e kizárni magának ezt az új alakulást is, mint a multban minden más magyar közérdekű vállalkozást. Ha a Kereskedelmi Kamara is erre a sorsra jut, akkor jobb lett volna meg sem születnie, mert szegény kicsi cég nem tud majd megőnni. Reméljük nem így lesz, bár az alapítás körül tapasztalt előjelek, nem valami nagyon biztatóak a jövőre nézve.

WILBUR GEN OLIVA

nevét már ismerik olvasóink, egy ízben megemlékeztünk róla, mert ő az a nevezetes férfiú, aki a boldogtalan Zion Zityből egy a két törvényeknek minden tekintetben, megfelelő halott várost akar csinálni. Most megint hallatt magáról ez a hirhedt apostol, aki úgy látszik abban leli kedvét, ha más tisztességes embernek kedvét szegheti. Most szigorú irádében tudatta mindazokkal, akik a forró nyári napokon szabadban akarnak fürödni, hogy milyen egyenruha viselése kötelező Zion Cityben, Illinois államban a szabadban való fürdés alkalmával. Ime a nagy apostol parancsai: Asszonyok és lányok hosszú szoknyában fürödhetnek csupán, mely hat incsnél többet nem mutathat a fürdőzők lábikráiból. A harisnya színe csak fekete lehet és a ruha a karokat is fűdni tartozik egészen a könyökig.

Férfiak szintén inget kötelesek viselni, mely jóval a derékon alul ér. Mindazok, akik nem tesznek eleget ennek a wilburi vagy olivai parancsoknak, eltekintve attól, hogy a poklok mélységes fenekére jutnak, nem is fürödhetnek szabadban Zion Cityben.

FÓTISZTELENDŐ BUCK WHITE

urat, ki pap létére állítólag a legradikálisabb eszmék híve, New York államban, Marlboro közelében 12 álarcos férfi éjnek idején különrealt ágyából, megkorbácsolta, azután meztelenre vetkőztette és szurokkal leöntve, pehelyben jól meghengergette. Eddig csak a napfényes dél felől, a limeselések hazájából érkeztek ilyen jelentések. New York államban nem voltak hozzá szokva a népiélet ilyenfajta megnyilvánulásaihoz. Reverend White radikális eszméin kívül állítólag fiatal feleségével is rosszul bánt, meg is verte a menyecskét, és a lovagias érzésű new yorkiak ezt vették tőle zokon.

Fenti eljárást Illinois állam, illetve Zion City lakosságának is szíves figyelmébe ajánljuk. Utóvégre Reverend White csak a feleségével bánt rosszul, ez az ő családi és magánügye, de Wilbur Gen Oliva ur Zion City egész lakosságával bánt rosszul. Azt hisszük ő inkább megérdemel egy kis megfenyítést, mint White tisztelendő ur.

AZ EMBERI TÜRELEMNEK

úgy látszik nincsen se vége, se hossza, de az emberi szorgalomnak sem. Így eshetett meg az, hogy egy türelmes és szorgalmas ur kiszámította, hogy a bibliában 3.556.480 betű, 773.746 szó 31.172, szakasz, 1.189 fejezet és 66 kötetnyi könyv foglaltatik. Az "és" szókész 46.277-szer, az "Ur" szó pedig 1855-ször fordul elő a szövegben. A "reverend" szó azonban mindössze egy ízben található a bibliában és pedig a 111-ik zsoltár kilencedik szakaszában. A 118-ik zsoltár 8-ik szakasza épen a biblia-kellős közepén van. A hetedik fejezet, Ezaráról szóló 11-ik szakaszában az ABC összes betűi megvannak, kivéve a "j". A leghosszabb szakasz Eszter VIII-ik versének kilencedik szakasza, a legrövidebb János 11-ik versének 35-ik szakasza.

Mennyi munkát, mennyi időt szánt ez a tudós férfiú mindennek megállapítására, vajjon mi mindent tudott volna létrehozni, ha idősebb és megfelelőbb munkával üzte volna el unalmát!

A MAGYAR BANYÁSZ LAP

hivatalos adatok alapján már régebben kimutatta, hogy a legkiváncsiabb bányamunkás magyar. Nem hiába szeretik a plézeket a magyar bányászokat, a soha sem hazudó statisztikai adatok bizonyítják, hogy a magyar bányászok a legszorgalmasabbak, legővatosabbak és legmegfelelőbbek. Most a pittsburghi kereskedelmi kamara foglalkozott az egyes munkások munkabírási százalékának megállapításával, nemzetiségek szerint. 76 ipari kerület gyárosai és munkáltatói terjesztették be saját tapasztalataikon nyugvó jelentéseiket és ebből állították össze Pittsburgban ezt az érdekes statisztikát. Az adatokból az tűnik ki, hogy 36 különböző foglalkozási ág közül 19-ben a magyarok vezetnek. Csak az ír munkások százaléka ilyen magas és a benszüllött amerikai munkások is csak 5 iparágban mulják felül a magyar munkás rátermettségét.

Kiemei a kimutatás is a bányákat, ahol a magyarok száz százalékos jelzést érdemeltek ki maguknak munkásságukkal.

Mit irtak az ujságok a Himler Coal Company hidavatásáról

Ritkán történt meg az amerikai magyarság történetében valami olyan közérdekű esemény, melyről az összes amerikai lapok dicsérőleg emlékeztek volna meg. A Himler Coal Company hidavatását és a Himler Coal Company vasutjának megnyitását annyira közérdekű magyar ügynek tekintette azonban az amerikai magyar sajtó, hogy úgy a nagyobb, valamint a kisebb vidéki lapok is az elismerés és szeretet hangján emlékeztek meg róla.

Az Amerikai Magyar Népszava hosszabb tudósításban a következőket írta:

"Magyar bányászok és magyar társaság munkájának diadal: A magyar munka és a magyar teremő erő új diadalát kell Amerika történetének lapjaira feljegyeznünk. Szombaton, május 21-én West Virginia és Kentucky határán Kermít és Himlerville között meleg, bensőséges és meghatóan szép ünnepség keretében megnyílt egy új vasut és a Himler Coal Company lobogódiszbe öltözött, ünneplő közönséggel megrakott első vonatával a munka diadalát ülte meg a magyar bányászág."

"A szombati nap két évi szünet után, fáradságot nem ismerő munkára tette fel a koronát a Tug River büszke, új vasuti hidja, amely úgy kapcsolja össze Kermít és Himlerville városokat, mint egy örök kézzszorítás, az áldás, a kényelem és boldogság jelképe az összekötött városok között."

A Clevelandban megjelenő Szabadság-ból idézzük az alábbi pár sort:

"Ahol megkülönböztetett tisztelettel tekintenek most az amerikai magyarra:

"Kentucky földjén, a Tug River völgye mentén, ahol a testvéri ölelésre hajol össze West Virginia és Kentucky, ötven esztendeje sístereg a lelkekben az álom, hogy kaput kellene hasítani az évezredek mohájával kérkedő sziklák tömbjén, vasutat kellene építeni, hadd akaszthassa oda a maga sorsát a civilizáció kocsiának tengelyéhez a szene és szálfái révén nábobnak született kentuckyi Martin County is. Ötven esztendeje az apák a fiukra hagyták az álmat és a fiukat is öreg embereké örölte az élet, anélkül, hogy a szűzen sorvadó, minden gazdagsága dacára is koldus soron éledgélő nagy darab kentuckyi föld megérhette volna, hogy végre mégis belehasít testébe a vasuti sín....."

"Két esztendővel ezelőtt vetette meg a lábát a vidéken az amerikai magyar pénzén épült és minden ízében amerikai magyar vállalkozással lett Himler Coal Company részvénytársaság....."

"Két esztendei munka és rengeteg pénz kellett hozzá, míg megépült a vasut, de megépült és most szombaton délután két órakor kezdetét vette a Himler Coal Company székhelyűl szolgáló kentuckyi Himlerville és a Norfolk Western Railway egyik állomása, a west virginiai Kermít között a rendes vasuti közlekedés."

Az amerikai ujságok majdnem kivétel nélkül megemlékeztek rövidebb-hosszabb cikkeken erről a korszakot alkotó eseményről és a közeli lapok, mint például a Huntingtonban megjelenő nagy napilap részletes és kimerítő tudósítást közölt kiküldött tudósítója közlése alapján az egész ünnepegről.

A pittsburghi, columbusi, clevelandi, charlestoni, wheelingi, ashlandi lapok minő hosszabb cikkeken foglalkoztak a Himler Coal Company ünnepével.

Helyszüke miatt nem közölhetünk szemelvényeket a kisebb magyar ujságok tudósításaiból, de ezekre is rá fog kerülni a sor jövő számunkban.

Igazán jól esett az amerikai magyar sajtó egyhangú elismerésének megnyilvánulása. Jól esett azért, mert mi soha sem kértünk a magyar bányászok alkotó erejében, megbízhatóságában és ha a két éven át tartott keserves, lankasztó, sokszor kétségbeejtően reménytelennek látszó munka közben kívülről soha, semmiféle biztatást sem kaptunk, tudtuk és éreztük, hogy a legelső, látható és érzékelhető eredmény falmutatása után oldalonk lesz az egész, jótakaró és minden jót szerető amerikai magyarság és amerikai magyar sajtó is.

Apponyi Albert születésnapja

A világ minden részéről kapott üdvözlő táviratokat a 75 esztendő Apponyi Albert. — A Magyar Bányászlap is kábelrel üdvözölte a legnagyobb magyar politikust hetvenötödik születésnapja alkalmából.

Kevés "nagy" embere van mostanában Csonkamagyarországnak, még középserű embere is alig akad. a politikai fórumokon hivalgó és veszekedő mai politikusok legnagyobb része nagyon selejtes anyagból lett gyurva. Kicsinyesek, félékenyen vigyázók a saját egyéni érdekeik szempontjából, könnyelműek és handabandázók, he nem öns érdekéről van szó.

Az egyetlen élő "nagy" magyar születése napját ülte meg nemcsak egész Csonkamagyarország május 28-án, hanem a föld egész kerekén minden talpalattnyi terület, melyen magyarok, szegény, vándor, hazátvesztett és új hazákat lelt magyarok telepedtek meg.

Egy napra valahogy elült az a sívár harcizaj, mely két esztendő óta szünetlenül izgatta hallószerveinket, a kurzus lapjai csakugy meghajtották a lobogót Apponyi Albert zsenialisan tiszta politikai alakja előtt, mint az általuk oktanul és ostobán destruktívnak nevezett sajtó.

Egyszer megirtuk, hogy a nagy bajok idején mégis csak egy táborba szorultak a magyar ujságok, akkor amikor a nyomdászstrájk volt és existenciájukban voltak megtámadva a lapkiadók, akkoriban egyszerre összehozták őket a közös veszedelem tudata és együttes erőlködéssel adtak ki egy kis pár oldalas ujságot Budapesten.

Most másodsor találkozott egy táborban: mikor Apponyit ünnepelték.

Ha minden magyar politikus Apponyi alakját tüzi ki magának követendő péld gyanánt, ha a moeskoshangu és sértően ostoba politikai vitákat az az irány fogja felváltani, mely Apponyi politikáját és minden egyes országgyűlési felszólalását jellemezte, akkor nyugodtan mondhatjuk mi amerikai magyarok is, hogy az óhazában megkezdődött az előnyös változás. Adja az Ég, hogy mielőbb ezt mondhasuk.

Amerikából is sokan üdvözölték a 75 esztendő Apponyi Albert gróftól születés napja alkalmával. A Magyar Bányászlap a következő kábelrel emlékezett meg a legnagyobb élő magyar születésnapjáról:

Albert Apponyi Budapest Hungary.

In our and in the name of the Hungarian Miners in America we extend our heartiest greetings. May God guide you and make you strong for further achievements in your great work.

Hungarian Miners Journal

Ujabb magyar munkás bánya

Nyugat-Kentuckyban magyar bányászok bányát vettek és Nebo-American Coal Company néven munkások számára részvénytársaságot alakítottak. — Leginkább Pond-Creek vidéki magyarok a társaság vezetői.

A magyar bányászok első bányatársaságának követői akadtak, akik megalakították az elmúlt napokban a második magyar munkás-bányavállalkozást. Pond Creeki magyar bányászok egy negyedmillió dollár alaptőkével Nebo-American Coal Company néven részvénytársaságot alapítottak s megvásárolták a Rose Creek Coal Companytól a Nebo. Ky. mellett levő hatalmas Rose Creek bányát, amit június elején már át is vettek.

A vállalkozó bányászok vezetője Mr. Pearl Besham, a Suduth Coal Co. volt superintendentje, akinek a keze alatt a társaság alapítói eddig is dolgoztak. Résztvevőik között amerikaiak is szép számban vannak, részvényesük a társaság vezetője is, de a részvények többsége magyar kézen van s azt hisszük, hogy az mindig magyar kézben is fog maradni.

A Rose Creek bánya kétezer-háromszáz akér öt sukos szén birtokot, amelyből eddig körülbelül háromszáz akernyi szén van kizsedve. Az egész terület alatt elvonul az ismert No. 9 szénér, amely öt láb magas és van vagy százötven akér szén e fölött is, a mely ugyancsak öt láb magys.

A bánya meglehetősen, a szén elég jó minőségű s elegendő a felszerelés arra, hogy az új társaság napi 8-10 vasuti kocsi szénat adjon ki.

A bánya megfelelő felszerelésén kívül van a telepen a társaságnak elegendő háza, üzlethelyiség, a szükséges műhelyek és mellékhelyiségek és superintendent-lakás.

A szén a társaság tulajdona, de a szén felületéből csak 900 akér egyenes föld képezi a társaság tulajdonát, a többi felszín farmerék tulajdona.

Értesüléseink szerint Williamson vidék magyarjai szép számban csatlakoztak az új vállalkozáshoz, s reméljük hogy a második magyar bányamunkás-vállalkozás minden tekintetben sikeres lesz.

A Nebo-American Coal Company alapítói Pearl Besham, Borbás Géza, Litafik Mihály és Barta András. A társaság igazgatóságában értesüléseink szerint szintén a magyar bányászok lesznek többségben.

Magyarul:

A saját magunk és Amerika magyar bányászainak nevében is fogadjuk szívélyes jókívánságainkat. A Jó Isten vezérrelje Önt tovább és tegye erőssé, hogy nagy munkájában újabb eredményeket érhesen el.

Munkahírek

A munkaügyi minisztérium jelentése szerint a munkanélküliek száma ijesztoen magas, mert a megindított vizsgálat eredménye szerint 3.300.000 ember van jelenleg munka nélkül az Egyesült Államokban. Ez a szám azonban sokkal magasabb lehet, mert a hivatal az 1920 decemberben összegyűjtött adatok alapján állította össze a kimutatást.

Lafollet, Ten. A la follet Coal and Iron Co. szervezett bányászai határozatban jelentik ki, hogy a megejtett szavazás visszautasította a tervbevett bérleszállításokat és azok a hírek, melyek azt állították, hogy a lafolletti bányászok a bérleszállítást nagy szó többséggel elfogadták, nem felel meg a valóságnak.

Alabamaj szénterületeken Hya-well Davis munkaügyi miniszter kiküldött befejezte vizsgálatait a munkanélküliség tárgyában. A szövetségi kormány azért küldötte ki Davis felügyelőt Alabamaba vizsgálatra, mert első kézből akart minden értesülést megkapni, hogy annál hathatósabban járjon közbe a munkanélküliség helyzetének feloldására.

Jamestown, Ill. Teljesen új városka épült fel ezen anévén a közel multban, amely fejlődését tisztán a közelben megnyitott szénbányáknak köszönheti. A South-hern Gem Coal Co. két újabb bányaterületet vásárolt Jamestown közelében, melyeket teljesen új felszereléssel és berendezéssel lát el. A városkát alig egy éve alapították és azóta számos magánháza és üzleti épület emelkedett benne. Már vasutja is van, amelynek végállomása Mt. Vernon, ahol a South-hern Gem Coal Co. számos háza és üzleti telepe épült.

Paradise, Ill. A Paradise Coal and Coak Co. pár heti szünetelés után ismét megkezdte amunkát. A szünetelés alatt a seftet újból timbérteltek.

Portage, Ill. Három 3 szünetelés után a Beachley Coal Co. Fiddlers Green nevű bányájában ismét megkezdte a munkát és most 6 napot dolgoznak egy héten.

Pocahontas, Font Co. összes bányái a legújabb jelentés szerint teljes időt fognak dolgozni további értesítésig.

Tug Fork, W. Va. A United States Coal and Coak Co. telepén ismét megkezdte amunkát és a társaság hivatalos jelentése szerint a bánya most teljes időt fog dolgozni.

Oklahoma. Az oklahomai bányatulajdonosok egyesülete átiratot intézett a többi egyesületekhez, melyben arra szólítja fel őket, hogy július 1-től szállítsák le a bérket. Az átirat sorra veszi a közelmúlt ipari eseményeit, alaposan feltárja a jelenlegi helyzetet és arra az eredményre jut, hogy a bányák üzembelyezése és üzemben tartása csakis megfelelő bérleszállítás mellett lehetséges. A bányászok még nem nyilatkoztak az átiratra, de már eleve látható, hogy a bérleszállításba beleegyezni nem fognak.

Uniontown, Pa. A H. C. Frick Coal Co. kijelentette, hogy május 16-tól kezdve 30 százalékkal leszállítja az összes bányászok és kokszmunkások fizetését. A leszállítással a Frick Coal Co. az 1917-ben és 1919 decemberben elfogadott bérszállítást egyes részeit fogadta el alapul. A Frickék eljárása kissé nehéz helyzetet teremtetett meg a független bányaművelők részére, akik április 1-én fenntartás nélkül az 1917 novemberben elfogadott bérszállítást

lyezték vissza. A legnagyobb különbség a Frickék által elfogadott és a független bányaművelők által életbe léptetett bérkek között a pikk munkánál van. Mert Frick 2 dollár 65 centet fizet 100 bushe-lenként, a független bányatulajdonosok pedig 2 dollár 29 centet. Ha a független bányaművelők a Frick-féle skálát akarják magukévé tenni, kénytelenek lesznek a bányászok fizetését felemelni. A különbség a két különböző bérszállítás között átlagosan 10 százalékos. Egyelőre még semmi lépés nem történt a független bányaművelők részéről, de nagyon valószínű, hogy a bányászok rá fogják őket kényszeríteni a 10 százalékos különbözet megtérítésére, amely az ő és a Frick-féle fizetése között mutatkozik.

Helens Run, W. Va. A. J. Kenessey testvér jelenti, hogy a Bethlehem Coal Company bányájában 1920 december 18-tól kezdve maig nem dolgoztak semmit. A bánya egyenes, a szén magassága hat sukk. Viz sok helyen van, gáz akad. Lejárókor akad elég Karbájd lámpával dolgoznak. A szénét vegyes mérésről tonna-számba fizetik rumban 64, entryben 70 centjével. A szénét masina vágja. Szerencsétlenség néha fordul elő. A bánásmód nem kielégítő. Az élelem és a lakás méreg drága. Új emberekre szükség nincsen és a helyet nem ajánlja:

Osaka, Va. Louis Németh testvérünk írja, hogy a Stonega Coke and Coal Company telepein nagyon lassan megy a munka, hetenkint két napot dolgoznak. A bánya egyenes. A szén magassága 4 és 9 sukk között váltakozik. Viz nélkül akad, gáz nincsen. Lejárókor van 2 és 24 incs közötti. Karbájd lámpával dolgoznak, a szénét melyet masina vág kárcsára fizetik rumban \$1.50 hetingben \$1.65 centjével. Szerencsétlenség nagyon ritkán fordul elő. A bánásmód elég jó. Az élelmiszer és lakás ára annyi mint máshol. Munkásokat vesznek fel most is, de egyelőre nem ajánlja a helyet.

BIZTOS BANK-ÜZLET

Mi szívesen fogjuk az Ön pénzt az óházába küldeni, teljes biztonsággal mellett, hogy a pénz minden késedelem nélkül lesz a címzettnek kifizetve.

Ugyan olyan biztonságot ajánlunk az Ön megtakarított pénz elhelyezésére. Örvendünk, ha Ön takarékjait nálunk helyezné el.

Mellon National Bank
Pittsburgh, Pa.

Apró hírek

BIMBÓHULLÁS.

Szemán István Puritanban, Pa. lakó testvérünket és egész családját egy gyászba borította az a szerencsétlenség, mely május hó 15-én játszódott le nála. Öt esztendő kis fia István egy mély kut körül játszadozott és egy őrízletlen pillanatban az alacsony karján keresztül belebukt a mélységbe. Oly szerencsétlenül esett le a kis fiú, hogy nyakcsigolyája eltört és azonnal szörnyet halt, dacára annak, hogy azonnal mentéshez láttak és ott volt kéznél az azonnali orvosi segítség is, de hiába. Május 17-én helyezték örök nyugalomra a kis halottat, koporsóját atyja Szemán István, édes anyja született Fodot Anna és három kis testvére zokogva állták körül, de a gyászba borult családdal érzett egész Puritan és környékének magyarsága is.

Idb. Gergely János és családja, Vasko János és családja és még többen kosszorukat helyezték ravatalára és a gyászba borult család ez uton is hálás köszönetet mond mindazoknak, akik részvételükkel enyhíteni igyekeztek azt a nagy csapást, mely szeretett gyermekük elvesztésével érte őket.

VERHOVAY BANYÁSZ BÁL.

A Verhovay Segély Egylet 97. fiókja május hó 16-án, Pünkösdi hétfőjén jól sikerült táncmulatságot rendezett Baxteren, W. Va. A bált saját pénztára javára rendezte az egyesület és megjelent rajta nemcsak a helybeli, hanem az egész fairmont vidéki magyarság is. Több mint 15 telepről érkeztek vendégek. A mulatság ke-rek 18 óra hosszat tartott és mindvégig a legszebb csendben és rendben, minden fennakadás nélkül folyt le. A jövedelem \$132.17 tett ki és adományokkal hozzájárultak a jövedelem fokozásához a következők: Hubay János a fiók elnöke, adományait a sorsoláson Rákosi József greentowni és Rakovszky József baxteri lakosok nyerték meg. Matko János adományát Köteles Lajosnak juttatta a sors szeszélye. Hornyak Mihály ajándékát Joe Parisi olasz boltos nyerte meg. Galambos István és neje valamint Gulyás Pál és neje is hozzájárultak az est sikeréhez ajándékaikkal, ezeket a tárgyakat Matko János kapta meg a sorsolás alakalmával.

Viktor István, Galambos István a belépőjegyek árúsitásával foglalkozkodtak. Puskás Vilma, Galambos Róza a virág árúsitásánál értek el szép eredményeket.

Illár Lajos és Buza István az ebédjegyeket árúsitották. Hubay János, Molnár József, Tamás András, Sovári András és Juhos Mihály az ebédnél szorgoskodtak. Gulyás Pál volt a zenerendező és Hornyak Péter, az egyesület fiókjának titkára rendezte az egész estélyt nagy hozzáértéssel és szorgalommal.

Az egyedüli baja az volt a mulatságnak, hogy a south baxteri hall kicsinek bizonyult a sok vendég elhelyezésére és bizony egy kicsit szűken voltak a vendégek. Szendrey Lajos cigányzenekara szolgáltatta a zenét Uniontownból, Pa.

A rendező bizottság ez uton is hálás köszönetet mond mindazoknak, akik megjelenésükkel hozzájárultak a mulatság sikerének az eléréséhez.

Scattle, Wash. Washington államban a bányák helyzetében semmi változás nem állott be és a legtöbb még most is tetlen. Az elmúlt héten ismét tanácskoztak a bányászok és a bányatulajdonosok, ezen tanácskozás semmi tényleges eredménnyel nem járt. A bányászok szervezetének jelentése szerint a bányászok erősen állják a harcot továbbra is.

Hírek a bányák világából

BANYABALESETEK FEBRUÁR HAVÁBAN.

A bányafelügyelők betérjesszettek már kimutatásukat az állami bányahivatalhoz a február havi bánya balesetekre vonatkozólag, melyből az tűnik ki, hogy ez év februárban 152 bányász vesztette életét hivatása teljesítése közben, 1920 februárjában a megölt bányászok száma 160 volt. A csökkenés tehát nyolc, átlag 5 százalékos. 1913-tól 1920-ig február havát véve alapul átlag 187 ember vesztette életét a bányákban.

KANSASBAN EMELKEDETT A SZÉNTERMELES.

Kansas állami bányahivatala kimutatta, hogy 1920 folyamán körülbelül 900.000 tonnával emelkedett a termelés. Az évi termelés 6130.341 tonnát tett ki, amíg 1919-ben 5.400.312 volt az összertermelés. 1920-ban 10590 ember, 1919-ben 11.000 ember talált alkalmazást a kansasi bányákban.

BANYAROBBANÁS.

A Shade Coal Mining Corp. Windber, Pa. közelében levő Hayevo nevű bányájában borzalmas robbanás történt. A vizsgálat kiderítette, hogy valaki vagy valakik véletlenül vagy készakarva, nagy mennyiségű dinamitot hagytak a motorok egyike alatt. A bánya már hetek óta nem dolgozott és átalakítási munkálatok folytak benne. Az okozott kár meglehetősen nagy és egyelőre még nem is lehet tudni, hogy mikor kezdik meg az üzemet megint.

A MAGAS SZÉNÁRAK ELLEN.

Columbus, O. A southern Ohio Coal Exchange hivatalosan panaszt tett egyes ohioi bányatelepek túl magas szénára ellen. A hivatalos vizsgálat a panasz folytán megindult.

A KEMÉNY SZÉNÁDÓ ELLEN.

A pennsylvaniai képviselőházban, mint megirtuk másfél centes adót vetettek ki az államban levő bányákból kitermelt antracit szénre. MacGregor buffalo new york állami képviselő most a New York állami képviselőházban ezen adó törvényességét vitatja, kijelentette, hogy Pennsylvania állam önkényesen járt el a megadóztatásnál és ezzel megsértette a szövetségi törvényeket. Javaslatoit is terjesztett elő ez irányban, melyet megvitatás végett megfelelő bizottsághoz tettek át.

MEGÁLLAPÍTOTTAK A ROBBANTÓ PUSKAPOR ÁRÁT

Az indianai szénterületeken legutóbb a bányászok és a bányatulajdonosok közötti megegyezés után 2 dollár és 40 centre emelkedett fel egy tartály puskapornak az árát. John L. Lewis, a szervezett bányászok elnöke járt közbe a megegyezés körül és a bányászok hosszas tárgyalások után beleegyeztek abba, hogy a puskapornak az árát tartályonként 15 centtel emeljék fel. A szervezet tisztviselői azonban a lefolytatott vizsgálat után megállapították, hogy a 2 dollár 40 centes ár szükségesszerű és így a bányászok elfogadták a 2 dollár 40 centes árat.

BANYÁSZBÓL -- POLGÁRMESTER.

A T. Pace-t a United Miner Worker utazó ellenőrt Herrinben, Ill. a független munkáspárti tikkettjével polgármesternek választották meg. A városi jegyző, Lajos 18 éves leíró bányamunkás egy csille alá került, amely a szerencsétlen embert összemorzsolta. A vizsgálat megindult, hogy a balesetet ki terhel a felelősség.

zése alatt van, miután összesen 8 városatyá választatott meg, akik közül 6 munkapárti.

JOÉTVÁGYU BANYÁSZ.

Brookvilleről írják, hogy Bradio Sambara, olasz származású szénbányász ugyancsak joétvágyu ember lehet, mert együltében 60 nyerstojást evett meg. Társai eleinte nem akarták elhinni és szózátyarkodásnak hitték, amit mondott, de Sambara 25 dollárba fogadott, hogy megfelelő ellenőrzés alatt pár nap múlva hajlandó ismét, ott ahol akarják 60 tojást megenni. A fogadók egy hármias bizottságot küldtek ki és a joétvágyu olasz hihetelen gyorsasággal pusztította el a 60 tojást.

UJ BANYAMANAGER.

A Larcson Coal Mining Co. jelenti Clevelandből, hogy a társaság managerjévé Ezra Van Hornt választották meg, a nemrég lemondott C. P. White helyébe.

BEPÖRÖLTE EGY SZÉN-BANYA FORDOT.

Az Amherst Fuell Co. Amherstdale, W. Va. 625.000 dolláros kártérítési pert adott be a Ford Motor Compania ellen. A bányatársaság 750.000 tonna szállítására kapott megrendelést, tonnáknént 6 dollárjával és Fordék csak egy bizonyos mennyiséget vettek át és fizettek ki, a szén nagyobb részének átvételét azonban visszautasították.

A KEMÉNYSZÉN SZÁLLÍTÁS ÁPRILISBAN.

Április folyamán a hivatalos kimutatás szerint 5967.465 gros tonna szénét szállítottak el, míg márciusban a szállított kemény szén mennyisége 229.694 tonnával volt kevesebb, a mult év áprilisi szállítást 1.153.254 tonnával haladta meg.

A SALGÓTARJÁNI KÖSZÉNBANYA RÉSZVÉNYTÁRSULAT IGAZGATÓSÁGA

közi, hogy a f. évi rendkívüli közgyűlésnek indítványozni fogja, hogy emelje a társulat jelenleg 82.500 drb 200 korona névértékű új részvénykiadását 49.500.000 koronára, fizesse meg az új részvények névértékét a tartalékalapból, adjon minden két (2) részvény után egy (1) teljesen befizetett új részvényt a részvényeseknek. Az új részvényesek már a folyó év üzleteredményében részesednek. Az igazgatóság ezen indítvánnyal beváltja az április hó 5-iki rendes közgyűlésen tett azon ígértét, hogy a zsilvölgyi bányák eladása által nyert előnyökben a részvényesek részesednek és meg van győződve arról, hogy a felemelt alapitőke kellő kamatoztatása biztosítva van.

PÉCSSETTI TILOS A NEMZETI ZÁSZLÓ.

A pécsvidéki bányamunkásság május 1-én nemzetiszínű lobogókkal akart a városba bevonulni. A szerb hatóságok ezt megakadályozták. Erre a munkások követelték, tiltsák meg a szerbek azt is, hogy a bányatelepi szociáldemokrata munkásság és a kommunisták vörös zászló alatt vonuljanak fel. A szerbek ezt is megtiltották.

HALÁL A BANYÁBAN.

Sajóházáról jelentik: Minap délután az ottani bányában Jurika Lajos 18 éves leíró bányamunkás egy csille alá került, amely a szerencsétlen embert összemorzsolta. A vizsgálat megindult, hogy a balesetet ki terhel a felelősség.

HIMLER STATE BANK

PÉNZKÜLDÉS
SÜRGŐNYILEG ÉS POSTÁN a legelőbb napl árlolyam mellett ügyfeleink kényelmére közvelen összeköttetést létesítettünk BUDAPEST legnagyobb és legmegbízhatóbb bankja egykivel

HAJÓJEGYEK minden vonalra

Kihozatali, Közjegyzői és hazai ügyeket pontosan intézünk el.

Minden ügyben készséggel szolgálunk tanácssal és felvilágosítással

WARFIELD, KENTUCKY

Immigrant State Bank BEVÁNDOROLTAK ÁLLAMI BANKJA

1445 Fullerton Ave., Chicago, Ill.
Felajánlja szolgálatait a magyar bányászoknak PÉNZKÜLDÉS, HAJÓJEGY, KÖZJEGYZŐI ÜGYEK ELINTÉZÉSÉRE. Elfogad betéteket 3%-os kamatozással, azokat kívánatra bármikor felmondás nélkül visszafizeti. Levéltel. érdeklődésre azonnal válaszol. IGAZGATÓK: SZÓKE IMRE, elnök JUST FRIGYES, pénztáros RÉVÉSZ BÉLA, alelnök

KÖZVETLEN ÉS LEGJOBB UT Erdélybe

4s MAGYAR-ORSZÁGBA: az amerikai zászló alatt

S. S. ACROPOLIS

Indul Jun. 20-ka körül a hobokeni 5. sz. pierről

Harmadosztályu jegy CONSTANZAIG\$145.—
Harmadoszt. kabin \$170; másodoszt. \$250 (és \$5 adó.)

Ha ki akarja hozatni rokonait, vegye meg a PREPAID jegyet azonnal.—"S. S. ACROPOLIS" INDUL CONSTANZA-BÓL VISSZAFELE—NEW YORKBA—JULIUS HÓ 6-ÁN. Irjon felvilágosításért:

American Black Sea Line Inc.

STEPHANIDES, BENAS & Co. General Agents

21-24 State St. New York City

Ha csusz vagy reuma fájdalmat érez, szurások, nyílalás bántja, azonnal rendelje meg a

Krejsi-féle KIGYÓ ZSIRT,

amely rövid használat után MEGSZÜNTETI A FAJDALMAT. Kárpáti Növény Hashajtó a legjobb hashajtó, nem okoz csikarást. Bármilyen betegségben szenved, forduljon bizalommal hozzám, készséggel szolgálok tanácssal.

Fehér Kereszt Magyar Gyógyszertára

26th ST., & LORAIN AVE., CLEVELAND, O.

VIZDISZTILLÁLÓ (késlet) vörösréz-ből, a legjobb kivitelben kapható a készítőnél. A 3 gallonos ára \$15.00, 5 gallonos \$18.00. Vidékre 2 dollár a csomagolási költség. Utánvétell nem küldünk. Juhász András, 693 So. Clinton Avenue, Trenton, N. J.

Tartsa meg a címet.

KÉRJEN MUTATVÁNSZÁMOT

A

KÉPES VILÁGLAPBÓL

amely FÜLÖP ILONA szerkesztésében jelenik meg Minden szám tele van képekkel, elbeszélésekkel, hasznos tudnivalókkal.

ELŐFIZETÉSI ÁRA EGY ÉVRE \$2.00

KÉPES VILÁGLAP

75 EAST 10th STREET, NEW YORK, N. Y.

**KORONÁKAT
ÉS
KÉSPÉNZ DOLLÁROKAT
JUTÁNYOSAN ÉS BIZTOSAN
UTAL ÁT
MAGYARORSZÁGRA
POSTÁN ÉS TÁVIRATILAG
KISS EMIL
BANKÁR
133 SECOND AVE.
NEW YORK**

Az Első Magyar Kézimunka és Stempelő Gyár

INGYEN küld árjegyzéket INGYEN

HA PÉNZT AKAR MEGTAKARITANI,

kérje azonnal az árak árcsökkentése folytán a legújabbban megjelent Árjegyzékünket: karton, szövet, flanel, selyem és vászon árúinkról, valamint delin és selyem kendőkről.

Elsőrendű nagy Berliner gyapju kendők

Darabja \$3.50

Garantált D. M. C. színes pamutok.

CHAS. K. GROSS

KEZIMUNKA ÉS STEPELŐ GYÁROS

8803 Buckeye Rd., Cleveland. O.

Közvetlen a bank mellett

Rendelje meg a legérdekesebb magyar ujságot,

EGY ÉVRE CSAK \$2.00

4307 LORAIN AVE., CLEVELAND, OHIO.

Minden előfizető ingyen kap egy Óhazai kalandáriumot, vagy Csonka Magyarország térképét. Válasszon: A Falu Naptár Nagy Képes Naptár Családi Naptár Magyar Falu Naptár Székely Naptár

MIT AKAR TUDNI?

Tegye szívére a kezét és vallja be őszintén, hogy sokkal többet nem tud, mint amennyit tud. Itt is, ott is megakasztja valami csekélység és nem képes tovább menni, amíg meg nem kérdez valakit. Ez a rovat arra szolgál, hogy mindenféle ügyes-bajos dolgaikban megbízható tanácsot vagy utbaigazítást kapjanak.

Írja meg kérdését rövid pár szóban ezen a cédulán és mi ebben a rovatban felelni fogunk Önnek. Ha kérdése közérdekű, közöljük úgy a kérdést, mint a feleletet, ha magánérdekű, akkor csak a választ közöljük.

KÉRDEZŐ LAP

A kérdező neve: szám

Pontos címe:

Város Állam

Box vagy házszám:

MIT AKAR TUDNI?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Mit irnak az olvasóink

AZ ARANYBANKRÓL.

Igen tisztelt szerkesztő ur!

En is hozzá szeretnék szólni a Magyar Bányászlap felvetett eszméjéhez az aranyváltás bankhoz, sziveskedjék tehát t. szerkesztő ur soraimnak becses lapjában helytadni.

En ráam azonban az egész dolog, tisztelt urak olyan benyomást tesz, mely az éhenhalt cigánygyerekek történetére emlékeztet, aki akkor halt éhen, amikor a kenyér már a kemencében sült. Ha tehát mindannyian átérzünk, milyen szorult helyzetben van szegény szülőházánk, akkor a további váratlanul történő egy kettőre véget kell vetnünk és minél előbb meg kell állapítani, hogyan és miképpen lehet a hozzánk tartozókat a sok bajtól és szenvedéstől megváltani.

Azokhoz szölok tehát, akik átérzik, azokat a keserves viszonyokat, amelyek most szülőházánkban vannak. Mindannyiunknak kötelessége, hogy kiki a saját tehetsége szerint járuljon hozzá a viszonyok megjavításához és minden adományozó áldást és békességet remélhet jó tettéért.

Két erős és megfelelő ember foglal helyet mostanában a magyar kormányban, mintha a magas ég rendelte volna őket oda, hogy kivesszék a bajokból azt a sokat szenvedett szegény hazát, az egyik Hegedüs Lóránt pénzügyminiszter, a másik pedig Nagyatádi Szabó István földmívelésügyi miniszter. Ez a két ember az, akivel meg kellene beszélni az egész ügyet és odaát az óházában, mindenben az ő utmutatásuk szerint kellene a segítség nagy munkáját ellátni.

De várni nem szabad tovább, hanem minél előbb meg kell indítani a segítség munkáját, nehogy késő legyen.

Honfitársi üdvözléssel

Balogh Gergely,
Arno, Va.

VÁLASZ A NÉVTELEN LEVÉLRE.

Tisztelt Szerkesztőség!

Engedjék meg, hogy becses lapjukban én is válaszolhassak a windberi álmagyarnak névtelen levelére néhány sorral.

Igen tisztelt B. F. S., aki bányásznak mondja ugyan magát, de én sem testvérnek, sem bajtársnak szólítani nem akarom, mert a mértéket ehhez a megszólításhoz nem ütötte meg sehogysem. Ha jól akarja, akkor éppen annak az utját módját írta volna meg, hogy milyen uton és módon kezdjük meg az aranybank alapjainak lerakását, de így csak azt tanácsolhatom Önnek, hogy járassa magát még jó időre iskolába. Ha majd kijárta az iskolát, akkor tanár lehet annál a száznál több tanítványnál, akik, mint Ön levelében írta, hajlandók máris a Magyar Bányászlapot cserben hagyni.

Még egy szót! Nem vagyok sajnos magyar származásu, de velük érzek és ha az Ön levelében említett száz ember abban hagyja a Magyar Bányászlap olvasását, én arra kötelezem magam, hogy szerzek helyükbe másik kétszázat.

Tisztelettel a Magyar Bányászlap hű olvasója

Rincovics József,
Lowsville, W. Va.

AZ ÓHAZAI HELYZETRŐL.

Mélyen tisztelt Szerkesztő ur!

A napokban — először — halottam az utcán egy rikkanstól "Amerikai Magyar Ujság". Kiváncsi voltam milyen lehet az, milyen témákat dolgozik fel s hamarosan meggyőződtem róla, hogy az egy nagyon áldásos lap az amerikai magyar testvérek számára. Az utolsó 100 koronásomat váltottam fel, ami itt igaz nem sok ér, de megadtam a kért árat érte a azonnal elolvastam elejétől

végig. Igazi amerikai ujság. A magyar jelzőt elhagyhatta volna a rikkancs mellőle, mert a nyelvén kívül semmi sem felel meg benne a mostani magyar ujságoknak. Minden nagyarányu közérdekű benne. Már maga a nagy terjedelme nálunk nem felel meg az ujság formájának. Valóságos bajba került az elolvasása. — Gondoltam egyet az olvasás közben: megkísérlem hátha sikerülne egy levelet eljuttatni a tengeren túlra. Nem dollárokat kérek, mert tudom, hogy a csodák világa Amerikában is lejárt — habár ráam férne, mert orvostanhallgatólétemre egy sarkatlan cipőn, két éves ruhán kívül csak egy szegény, háboruban rokkantá lett édes apám s négy kiskorú testvérem van, azok is szerb megszállott területen — hanem szeretnék egy levelet kapni a N. T. Szerkesztő urtól, amelyben leírná, hogy vajon Amerikában van-e még jövője az idegenből odátévedt, dolgozni akaró fiatal embernek? En t. i. már 15 éves korom óta magam tartom el magamat. Tekintve a magyarországi viszonyokat, ez elég nagy siker; most azonban már teljesen lehetetlen továbbra is itt maradnom. A nyáron haza kell mennem, hogy a munkaképtelen szüleim és testvéreim helyzetén, amennyire tőlem telik, segítsék. Ez viszont azt hozza magával, hogy őszre nem jöhetek ide vissza tanulni, mert nem tudom a lakásomat s a mosást fizetni. Erős tisztelt, vásegeszségű 19 éves fiu vagyok s még eddig soha beteg nem voltam. Egy év óta vagyok Budapesten, ahol ez alatt elfeledtem, hogy milyen ize van a kávénak, mert még egyszer sem reggeliztem. Ebéd, vacsora van, azonban oly kevés, hogy érzem már azt a bizonyos folyamatot, amit megnevezni nem lehet, amely a szervezet felőrléséhez vezet.

Ezt szeretném elkerülni, azonban tanácsot adni magamnak nem tudok. Ha volna havonként 10 dollár jövedelemem, ami itt ma körülbelül 9000 korona, akkor megtudnék élni. Ez azonban sajnos nincs, mert nekem nincsenek amerikai rokonaim.

Igy gondoltam, hogy elmennék bármilyen ipari vagy kereskedelmi pályára, de idehaza ezt megvalósítani ugyanolyan küzdelembe kerül, mint doktor lenni. Ezért gondoltam, hogy kérek felvilágosítást a N. T. Szerkesztő urtól az amerikai viszonyokról. Talán lesz szives s megteszi, talán meg se kapja leveletem s ha megkapja is el sem tudja olvasni. Mindezek dacára megpróbálom. Hátha a praktikusság hazájának magyar fia nem olyanok, mint a Csonka-Magyarországié, akik minden nyomor mellett kö-kemény szívvel tudnak elmenni. Ha esetleg el jutna Amerikába a levelem s lenne a N. T. Szerkesztő ur oly kegyes, hogy válaszolna rá, ne Budapestre, hanem Jugoszláviába címezze a következő címre: Bognár Vince orvostanhallgató, Zenta Dózsa György-utca 24. sz. Bácska.

Ugy-e milyen naiv vagyok? Nem elég humoros, hogy irok, hanem még a címet is megírom. Sajnos még én hiszek az emberi jóságban, még fiatal vagyok. Lehet, ha később nagyobb csalódások érnek, összetörik majd az én hitem is az emberek jóságában, lehet azonban az is, hogy örökké idealista maradok.

Vagyok a N. T. Szerkesztő urnak alázatos szolgálja

Bognár Vince,

Budapest, 1921 április 29.

Majdnem minden posta hoz az óházából levelet nekünk.

Legtöbb levélben lehetetlen kivánságok foglaltatnak, magyarul mondva a legtöbb levélíró könyöradományt kér, mert igazán irigyléseméltó naivsággal azt gondolják, hogy itt Amerikában az amerikai magyarok

kanállal meregetik az aranyakat a földről és nincsen másfajta amerikai magyar, csak olyan, akinél "két háromezer dollár meg sem kottyan". A fenti levél azonban másfajta. Azért is közöltük, mert másfajta, a levélíró többet foglalkozik benne az általános kérdésekkel, mint saját magával s ha fel is említi szorultságát és családi állapotát, ezen nem szabad csodálkoznunk, hiszen mindenkinek a saját maga személye és a saját maga legszűkebb családja a legfontosabb.

Nem is azért közöljük, hogy esetleg könyöradományokat kérjünk Bognár Vince részére, bár ha akad olvasóink között olyan, aki segíteni akar rajta, megáldja érte az Isten, de sok érdekeset tartalmaz ez a levél, mely csak némi betekintést enged annak a sok száz nyomorgó fiatal diáknak életébe, akiket a háború, a forradalmak és a zavaros megélhetési viszonyok messzire elsodortak családjuktól és akik most egyedül, minden támasz és vigasztaló szó nélkül járják be az élet göröngyös, szinte járhatatlan utait Csonka-Magyarország fővárosában.

FRANCIAORSZÁG SZÉNBEHOZATALA.

Április második felében Franciaországba összesen 160.000 tonna szenet hoztak be. A saar-völgyi bányák kihasználása most már teljesen normális és az angol sztrájk határozottan növelte az eladási és a vásárlási kedvet Franciaországban.

Halottablás temetés előtt. Ma nap két temetésre készültek a szombathelyi temető halottasházában. Mig az egyik halottat eltemették, vakmerő rablás történt a hullaházban. Bognár Ilonka volt a másik halott, akinek újjáról lehúzták a jeggyűrűt és letépték az újjaira kötött rózsafüzért is. A rablást akkor vették észre, amikor a koporsót le akarták zární. A rendőrség a nyomozást megindította.

UJ ÉV UJ ESZME

Uj könyvet, amely nélkülözhetetlen minden Magyar Otthonban, küld a **Manufacturers Patent Co.** Uj íródjúkból INGYEN, ha nevét és címét ezen coupon-nal beküldi a következő címre:

POLACHEK ZOLTÁN
főmérnök
520 FIFTH AVE., NEW YORK
Nevem
Címem

American Line

Direkt

New Yorktól Hamburgig

A legkényelmesebb ut Magyarországra

Nagy és modern kettőscsavarú gőzösök

Mongolia June 16

Minnekahda June 30

Manchuria July 14

Jelentkezzék a társaság irodájában

9 Broadway, New York

vagy a helyi ügynökségnél.

A Közép-Nyugat egyedüli magyar hetilapja a

St. Louis és Vidéke

Szerkesztő: KALDOR KALMAN

EGY ÉVRE 2 DOLLÁR

Rendelje meg, vagy kérjen

mutatványsságot e címen:

St. Louis és Vidéke

2023 SOUTH BROADWAY

St. Louis, Mo.

Ön nem tehet egyebet, csak szeretheti!
Ezek KÜLÖMBEK
Ezek JOK
BEECH-NUT CIGARETTES
20 for 15¢

EGY UJABB SZERETETET HAJÓ

INDULT EL NEW YORKBÓL

Az az általános megelégedés, mely a mi cégünk közvetítésével és az American Relief Committee for Hungarian Sufferers rendezésében lefolyt első szeretet-hajónak utja keltett ugy Magyarországon, mint az amerikai egyetárság körében, arra késztett bennünket, hogy a mi felügyeletünk és vezetésünk mellett egy újabb szeretet-hajót bocsássunk utra.

1921 Junius 25. indítjuk utnak az **S. S. Jarden**

nevé hajót, mely Hamburgban fog kikötni s a csomagokat onnan külön vonatokon szállítjuk Magyarországra, Ausztriába, Romániába, Jugoszláviába, Csecho-Szlovákiába és az elszakadt területekbe. A szállítási költségek igen alacsonyak. Csomagok, melyek súlya 40 font vagy kevesebb: 6.00. — 40 fontnál nagyobb súlyu csomagok után 16 cent fizetend fontonként. — A csomagok biztosításának díja 4c. minden \$1.00 érték után. — A csomagok nagysága nincs korlátozva. — **PALACKOKAT SENKI SE KÜLDÖN.**

Ragadj meg minden amerikai magyar ember ezt a kínálkozó alkalmat és küldje el szeretett csomagjait rokonainak, barátainak most, mert úgy lehet, hogy ez lesz az utolsó alkalom csomagok küldésére.

A küldendő csomag legkésőbb JUNIUS 22-ig kell, hogy áruháznunkba érjen. Amikor azt címünkre feladta, tudason bennünket azonnal s levélét, valamint a money ordert vagy csekket küldje erre a címre:

F. Wm. GERTZEN CO.

70 WEST STREET, NEW YORK, N. Y.

KÜLFÖLDI PÉNZ BEVÁLTÓ

BANK BUDAPESTEN

VI. VILMOS CSÁSZAR-UT 45
Amerikában lakó magyarok dollárjait és Amerika minden egyes Bankja, Pénzügyintézet és Bankháza által kiadott dollársekket és dollárutalványokat mi a Budapesti Értéktőzsdre napi legmagasabb árfolyamán váltjuk be és vesszük meg.
Kérjük az amerikai magyarokat és hozzátartozókat is, hogy keressék fel mindenkor teljes bizalommal levélileg Bankházunkat. Mi dollárjaikat, dollársekkjeiket és mindennemű dollárutalványokat a Budapesti Értéktőzsdre napi legmagasabb árfolyamán váltjuk be és vásároljuk meg.

Róth Bank, Budapest, Hungary

VI. VILMOS CSÁSZAR-UT 45.

Alapítva: 1890. évben

Steubenville Bank and Trust Co.

104 South 4th Street, Steubenville, O.

PÉNZKÜLDÉS a világ minden részébe

HAJÓJEGYEK minden vonalra kaphatók az eredeti árban.

Dollárbetétekre 4 százalék kamatot fizetünk

ANDREÁNSZKY ARTHUR,
a külföldi osztály vezetője

UNITED AMERICAN LINES

Közvetlen hajójárat

NEW YORK és HAMBURG

között. A legrövidebb ut Közép-Európa országába az alanti hajókkal:

S. S. "Mount Clay" Junius 23.

S. S. "Mount Carroll" (uj) Junius 30

S. S. "Mount Clinton" (uj) Julius 7.

New Yorkból a hajók a 86-ik kikötőből indulnak a North Riverből West 46-ik utcától

"HANSA" (Ex-Deutschland, a BAYERN) s "WUERTENBERG" (hajók) junius havában állnak a tengerhajózás szolgálatába.

2, 4 és 6 ágyas kabinok, dohányzók, ebédlők és sétálásra alkalmas fedélzetek állnak kizárólag a 3-4 fős utasok rendelkezésére. — Felvilágosításért forduljon bármely meghatalmazott ügynökhöz vagy a címre:

39 Broadway New York City

HAMBURG AMERICAN LINE

MAGYAR Bányászlap

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

75 East 10th Street, New York

Telephone: Stuyvesant 866

Az egyedüli magyar bányászlap
az Egyesült ÁllamokbanThe Only Hungarian Miners
Journal in the United StatesSzerkesztő
HIMLER MÁRTONEditor
MARTIN HIMLER

Előfizetési ár:
Egyesült Államokban 1 évre \$2.00
Magyarországban \$3.00

Subscription Rates:
In the United States \$2.00
In Hungary \$3.00

Megjelenik minden csütörtökön Published Every Thursday

Published by **MARTIN HIMLER, Editor**

A Magyar Bányászlapot bányászok írják, bányászokról bányászoknak.

The Hungarian Miners Journal is Written for Miners, of Miners by Miners.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of March 3, 1879.

Munka, tisztesség,
tanulás és összetartás!
Ez legyen a jelszavunk,
mert ez segít bennünket
előre a boldogulás felé.

Work, honesty,
education and cooperation!
This should be our motto,
for this helps us
toward our success.

Kisért a középkor

A hübérendszert, jobbágyág, egyéni megkötöttség, csupa középkori fogalom és tíz esztendővel ezelőtt Magyarországon, sőt az egész világon sem mért volna álmodni senki sem a középkor és középkori intézmények felbomlásáról.

A versaillesi és trianoni békeszerződések azonban megbolygatták a századok óta halálos dermedtségben alvó középkori eszméket és most már ott tartunk, hogy egészen komolyan kell számolnunk a jobbágyág, a hübérség felbomlásával.

Talán más, újkéltűbb nevekkel fogják majd illetni az illetékes tényezőket ezt az újszerű jobbágyágot és hübérséget, de maga a név nem sokat határoz, a lényeg az, ami bármilyen intézkedés vagy rendelkezés tulajdonképeni mivoltát meghatározza.

Junius végén érkezik Budapestre az antantközi jóvátételi bizottság és az antantközi legfőbb tanács már értesítette is a magyar kormányt, hogy ez a jóvátételi bizottság fogja átvenni annak idején Magyarország ügyei vezetését és pedig úgy politikai, valamint gazdasági tekintetben is.

Mi mást jelenthet minden józan ember szemében ez az átvétel, mint a középkori hübért és a jobbágyrendszer visszatérését. A trianoni béke ugyan tönkresilányította Magyarországot, megcsönkította, életképtelenné tette, de legalább szinlegesen függetlenítette is. Nem egy, hanem több helyen is említett tessz a trianoni béke arról, hogy Magyarország belügyeibe az antant beavatkozni nem akar és nem fog, úgy látszik, hogy ezek a szinleges kijelentések is odajutottak, ahova a Wilson-féle 14 pont, melynek alapján annak idején Közép-Európa országai letették a fegyvert és hajlandóknak mutatkoztak megkötni a békét.

A "függetlenné" tett Magyarországot most a jóvátételi bizottság egyszerűen gyámság alá helyezi, úgy gazdasági, mint politikai tekintetben is. Mi igazán nem voltunk és nem vagyunk valami tulságosan elragadtatva a jelenlegi magyar kormánytól, a megelőző magyar kormányok működését sem magasztaltuk égig, sőt ellenkezőleg, mindig megmondtuk a magunk véleményét azokról a kormányokról, melyek uralma alatt az élet- és vagyonbiztonság, a békés munkálkodás, a megértő, keresztényi szeretettel telített politika csak lázas agyremekként tűntek fel néha-néha egy-egy halál elkeseredett, őszinte jó hazafi egyében, de ezek a kormányok, ha rosszak voltak is, ma-

gyar kormányok voltak és nem hübéreseik, jobbágyak, idegen országok kiküldötteinek hübéresei és jobbágyai.

Magyarországon voltak és vannak még most is bajok, az ország belviszonyai nem olyanok, hogy a kívülről szemlélő csak a legnagyobb dicsőret és elragadtatás hangján nyilatkozhatna meg mindenről, amit lát és tapasztal. De ezeknek a belső ügyeknek vajmi kevés köze van a külső ügyekhez és egy tény, hogy Magyarország a megszálló és guzbakötőden kegyetlen trianoni béke dacára is csodálatos önmérsékléssel, egy szebb és jobb jövőben, az örökös és csalhatatlan isteni igazságosságban vetett hittel viselte el a sok szenvedést. Külsőleg Magyarország nem adott okot semmiféle panaszra, külsőleg Magyarország kiérdemelte a győztes országok minden rokonszenvét. Mi lehet hát az oka ennek az újabb guzbakötésnek, ennek az újabb megfenyegetésnek, mely egy ezer estendő, alkotmányos ország minden önértékét, minden szabadságát és minden bizalmát tőri össze.

A papíroson megalkotott, papíros határokkal ellátott új utódlamokban sincs rend, talán még annyira sem, mint a porig alázott, két forradalmat átél, elgyengült Magyarországon, de egyetlen egy antant államnak sem jut eszébe ezeket az országokat kezelésbe átvenni, csak épen Magyarországot akarják idegenek kormányozni. Igaz, hogy ezer estendő fenn állása alatt Magyarország megszokta az idegen igát, hiszen egész történelme a szabadságot folytatott harcok láncolatából áll. Tudja ezt jól az antant is, tudhatja hát azt is, hogy az ezer estendő szabadságharcot, az ezer estendő küzdelmet a függetlenségért, a jóvátételi bizottság újabb intézkedése csak fokozni fogja és nem lanyhítani. Minél nagyobb a nyomás, annál nagyobb az ellenállás.

Mit tudnak a győztes államok vezető politikusi Magyarországról. Semmit. Clemenceau minden bizonynyal a szegényekkel és az idegen légiókban szolgáló más fél vad törzsekkel egyenlő rangba helyezi a magyart, Lloyd George pedig a békétárgyalások alkalmával, legelső ízben kérte meg "szakértőit", hogy magyarázzák már meg neki, hogy mi is az a Bánát.

Ezek az urak akarják majd rendeletekkel és szabályokkal kormányozni Magyarországot, mely ezer éven keresztül vértzett azért, hogy Franciaország és Anglia uralják az Úr 1921-ik esztendőjében Európát!

Külföldi bányahírek

ALAGUT PETROZSÉNY ÉS TIRGUL KÖZT.

A román kormány azon nagyszabású tervvel foglalkozik, hogy a zsilvölgyi bányákat összeköti a román bányavidékkel olyanformán, hogy Petrozsény és Tirgul között kettős vágányú egyenes vasutat épített, amelyen 18 kilométeres alagut építését is tervezi. Az alagut építését azok a szakemberek vezetik, akik a Simplon alagutat építették.

OLCSÓBB A POROSZSÉN.

A párisi jóvátételi bizottság Magyarország részére nagyobb mennyiségű szenet utalt ki, amelyeket nemsokára leszállítanak. A szén métermázsánként Szob határállomáson 320 korona lesz. Januárban ugyanaz a szén 590, februárban 470 korona volt métermázsánként. A nagy áresést a magyar korona javulása okozta. A szenet a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete fogja a gazdák között szétosztani.

MISKOLC VÁROS A BORSODI Bányák MAGAS SZÉNÁRAI ELLEN.

A minap délutáni városi közgyűlésen Vidats János tiltakozását fejezte ki a Borsodi Köszénbánya részvénytársaság indokolatlanul túl magas szénárai ellen. A főispán kijelentette, hogy miután Vidats önnálló indítványként nem jelentette be előterjesztését, így az csak a jövő közgyűlésen tárgyalható, amikor is a polgármester az adatok halmazát fogja bemutatni a közgyűlésnek a borsodi szénbányák áráira vonatkozólag, melyek letörésére kormányintézkedést kérnek.

A NÉMETEK KÁRTÉRÍTÉSI KÖTELEZETTSÉGE.

A kiszabott kártérítés nagyrészt Németországnak külfönből bányatermékek átadásával kell fizetni és egyes bányákat is kötelesek lesznek teljesen a győztes államok használatára átengedni. Franciaország a Saare völgyének termelését kapja meg, ami évenként kb. 14 millió tonna szenet jelent, vagyis 10 év alatt 210 millió tonnát. Franciaország kapta meg Elzász-Lotharingiát is melynek bányái évenként 21.136.236 tonna vasat, 3.795.092 tonna szenet és 76.672 tonna sót termeltek. A következő 10 esztendőben belől Olaszország 85.500.000 tonna szenet, Belgium 80.000.000 tonna szenet kap, Japán pedig 40 teljes és tökéletes bányafelszerelést kap, beleértve két aranybánya felszerelést is.

LESZÁLLÍTOTTÁK A FRANCIA SZÉNÁRÁT.

A francia közmunkaügyi miniszter a kazánok túlzására szükségessé szénnek az árát tonnáként 110 frankra szállította le; az előző ár 135 frank volt. Koksz tekintetben Franciaország meglehetősen jól el van látva és behozatalra egyáltalában nem szorul.

EGYPTOM SZÉNBEHOZATALA.

1920 folyamán Egyiptomba 888.350 métertonna szenet szállítottak, míg 1919-ben mindössze 565.542 métertonna szenet hoztak az országba. 1920-ban Angliából 232.054 tonnát (tavaly 495.823 tonnát) Amerikából 469.308 tonnát (tavaly 8.088 tonnát) és az angol afrikai gyarmatokból 101.610 tonnát (tavaly 61.605 tonnát) szállítottak Egyiptomba.

BELGA SZÉNKIVITEL.

Bruxellesből jelentik, hogy a széntermelés alapos csökkenése miatt a kivitelre szánt szén ára

tonnánként 5-10 frankkal emelkedett és nagyon valószínű, hogy a közeli napokban újabb 5 frank emelkedés lesz.

MEGSZÜNT A SVÉD SZÉNBEHOZATAL.

Stockholmi jelentés szerint a külföldi szénnek behozatala teljesen szünetel, a nagykereskedők nem hajlandók az amerikai szenet átvenni, miután nagy tételek átvétele nagy nehézségekbe ütközik.

UJABB TÁRGYALÁSOK AZ ANGOL Bányász SZTRAJK ÜGYÉBEN.

A sztrájkoló angol bányászok és jányatulajdonosok ismét megkezdtek az abban hagyott tárgyalásokat és most már alapos reményesség van arra, hogy a sztrájkot békésen be is fogják fejezni. Maga Lloyd George angol miniszterelnök intézkedett az iránt, hogy a félbemaradt tárgyalásokat folytassák az érdekelt felek és együttesen fogadta kihallgatáson mindkét párt vezetőit, azután pedig a bányászok vezetőivel tárgyalta hosszabb időn át.

A kormány egyelőre nem változtatta meg előzetesen tett ajánlatát, az angol kormány hajlandó 10.000.000 fontot áldozni azért, hogy a válságos helyzetbe jutott szénipart kisegítse a kátyúból, melybe jutott. A miniszterelnök azonban egész határozottan kijelentette azt is, hogy ennél többre egyik félnek sem szabad és lehet számítani. Blendedhetetlen kelléke viszont az egész ügynek az, hogy ennek a hatalmas összegnek felajánlása után a békét az egész vonalon helyre kell állítani és a rendes üzemnek mindenütt meg kell kezdődnie. Csakis akkor hajlandó az angol kormány erre az áldozatra, mondotta Lloyd George, ha mindkét fél biztosítékokat nyújt arra, hogy a megállapodás tartós békét hoz majd maga után.

A megállapodás egyik pontja az lenne, hogy a szén ára ne legyen olyan magas, hogy az angol ipar ne tudja azt megfizetni lényeges veszteségek nélkül. Azonnal nem várható ez a rendes piac, mert a helyzet is rendkívüli és bizonyos időbe telik, míg a kilengések megszűnnek és a szénpiac ismét normálissá válik. Az ideiglenes válságon tehát azzal a pénzzel akarják átszerezni a bányászokat, melyet a kormány feláldozni hajlandó erre a célra, de melynek előfeltétele a megegyezés minden vonalon a felek között.

Inkább várjon a nemzet, mondotta Lloyd George, semhogy egy töltött földort békét kössenek az ellenfelek, olyat, mely minden pereben megint eltérőpöthet és még súlyosabbá tegye a közel jövőben a helyzetet. Erre semmi szükség nincsen és ilyen kísérletezésekbe az angol kormány nagy pénzáldozatokkal belemenni nem hajlandó.

A hirtelen bérleszállításoknak veszedelmét a miniszterelnök is belátja. Lehetetlennek tartja a hirtelen és nagy legrástr, ezért hajlandó a kormány a fokozatos leszállítás keresztül vitelének céljaira a tíz millió fontot feláldozni, a bányatulajdonosok pedig mondjanak le bizonyos időre a rendes profitról és elégedjenek meg vagy sokkal kevesebb haszonnal, vagy semmivel.

Mindenekelőtt a bérek skáláját kell megállapítani, de éppen olyan fontos a hasznok skáláját is törvénybe iktatva megállapítani. A sok részletkérdés megbeszélése természetesen még hozzá időt fog igénybe venni, de nagy körvonalakban a megegyezésnek most már nincsen annyi akadály, mint például a sztrájk kezdetén volt, amikor még nagyon puszkaporos volt a levegő és nagyon elkeseredett volt a hangulat mindkét félnél. Most már lehiggadtak a kedélyek és nyugodtabban látják az ese-

AZ ALANTI MÁSOLAT

REMITTER'S RECEIPT
I have received of the Remitter the sum of £ 25.00
in full payment of the bill of exchange drawn on me by the Remitter.

AMERICAN EXPRESS COMPANY
No. 777777

On presentation of this Cheque pay from our credit balance.

To the order of William Henry Jones £ 25.00

Twenty-five SAMPLE Pounds Sterling

To London Bank Ltd AMERICAN EXPRESS COMPANY, Correspondent

At London England John Smith

Egy American Express Cheque

(American Express Company csekke), aminőt a legtöbb irodánkban és fiókgynökségeinknél kaphat. Némely irodában valami csekélységgel más formát használnak, melynek baloldalon egy táblázat, jobb oldalon a nyugta van.

Minden csekkelblankettánk égkék szín papírosra van nyomtatva.

Szakítsa le a baloldalon levő nyugtát és a csekket küldje az óhazába ajánlott levélben; a nyugtát őrizze meg gondosan. Ha a csekkel elveszne a postán, a társaságtól másolatot kap róla.

Rokonainak és barátainak, amint a csekkel megkapják, nincs más teendőjük; mint elvinni abba a bankba, amelynek a csekkel bal alsó sarkán olvasható és megkapják annak teljes összegét. Ha ez a bank netalán más városban volna, bármely legközelebbi bank is beváltja vagy bekollektálja azt részére.

American Express Cheque (az American Express Company csekke) megbízható és előnyös, mert az American Express Company az utóbbi évek hosszú sorozatában több pénzt utalt át Európába, mint bármely más pénzintézet ebben az országban. E hosszú idő alatt szerzett tapasztalat és az óriási mennyiségű lebonyolított üzletforgalom képessé tette a társaságot, hogy megismertesse a külföldi bankokat és kifizető megbízottakat az amerikai express csekkel (American Express Cheque), pénztutvány (Money Order), kábel átutalás (Cable Transfer) módzataival úgy, hogy azok ma már mindenütt előnyben részesülnek.

American Express Cheque (Amerikai Express Társaság csekke) nagyon előnyös a városokban. Nagy és kis községekbe szóló átutalásnál használja az amerikai express társaság külföldi pénztutványát (American Express Foreign Money Orders)

Amerikai Express csekkek (AMERICAN EXPRESS CHEQUE), pénztutványt (MONEY ORDERS), kábelutalványt (CABLE TRANSFERS) több mint 8000 bankban, fiókgynökségnél és több mint 30,000 express irodában vehet, az Egyesült Államok egész területén.

Menjen el bármely fiókirodánkba vagy az American Railway Express irodájába, vagy írjon magyarul a következő címre:

FOREIGN MONEY ORDER DEPARTMENT

AMERICAN EXPRESS CO.

65 BROADWAY, NEW YORK
Más New Yorki irodák

118 WEST 39th STREET
2:31 BROADWAY

18 CHATHAM SQUARE
17 WEST 23rd STREET

NEWARK, N. J.: 876 BROAD STREET

ményeket a bányászok és bányatulajdonosok kiküldöttei is.

A miniszterelnök egyre azt hangoztatja, hogy a kormány teljesen pártatlanul nézi a fejleményeket és egyelőre csak a bányák kellő megvédelmezésére fektette a főszólyt, mert ezt így kívánta az ország jelenének és jövőjének érdeke. Tekintetbe veszi a kormány a bányatulajdonosok helyzetét is és nem engedhet meg olyan megegyezést, mely a bányatulajdonosokon át, közvetve mégis csak a fogyasztó nagy közönséget sújtana a szén árának felemelésével. Viszont vigyázni fog a kormány arra is, hogy a bányatulajdonosok különböző szakértő vélemények ürügye alatt ne utasíthassanak vissza minden tekintetben megfelelő ajánlatokat és ne zárják el ezzel a béke utját.

Herbert Smith a Miners Federation elnöke azután arra kérte a miniszterelnököt, hogy tegyen valamit a tartalékos bányászok érdekében, akiket, mert nem tettek eleget a behívónak, tömegesen zártak börtönbe. Lloyd George megígérte, hogy az összes tartalékos katona bányászok ügyeit személyesen fogja megvizsgálni és azonnal intézkedni is fog ügyeikben.

A bányászok ezután akormány ajánlatait vették újból fontolóra és egyelőre beleegyeztek már abba, hogy a béreket sifánként két sillinggel leszállítsák. A bányatulajdonosok azonban a három sillinges leszállításhoz kötik magukat. Általában azt remélik, hogy ezt az egy sillinges különbözetet át fogják valahogy hidalni a tárgyaló felek és akkor a békés megegyezéshez megint sokkal közelebb jutott az egész kérdés.

Nagy Társas utazás

S. S. PROVIDENCE Junius 4-én TRIESTTBE
S. S. BELVEDERE Junius 11-én TRIESTTBE
S. S. CANADA Junius 17-én TRIESTTBE
S. S. AMERIKA Junius 22-én BRÉMABA

Ha ezen hajók bármelyikével akar utazni, akkor küldjön előleget, hogy helyét lefoglalhassuk.

Ha haza akar utazni, forduljon bizalommal hozzánk. Nálunk nemcsak hajójegyet veheti meg, nálunk lakhat, étkezhethet, egyszóval az első naptól az utolsó napig a MAGYAR Bányász OTTHONBAN (a magyar bányamunkások otthonában) tartózkodik. HA NINCSEN UTLEVELE, IRJON S MI AZONNAL MEGSZEREZZÜK.

Sok száz hazautazó testvérünk elővigyázatosságból jóelőre megcsináltatja utlevelét. Gondoskodjék ön is arról, hogy utlevele készen legyen.

Ha pénzt akar küldeni

Ha hajójegyet akar venni

Ha ó-hazai ügyét akarja elintéztetni

Ha családját szeretné kihozatni,

Forduljon minden ügyben mindig hozzánk

Magyar Bányász Otthon

RÓNA ÁRMÁND, Manager

75 EAST 10th ST., NE W YORK, N. Y.

Jusson mindig eszébe, hogy a Magyar Bányász Otthon a magyar bányamunkások vállalata és a magyar bányászok tulajdona.

MI ÚJSÁG A VÁRMEGYÉNKBEN

HIREK AZ Ó-HAZÁBÓL

ABAUJ TORNA VÁRMEGYE.

A destruktív sajtó ellen. A Csonka-Abaujtorna vármegye törvényhatósági bizottsága tavaszi közgyűlésén egyhangú lelkesedéssel elhatározta a destruktív sajtó ellenes országos mozgalomhoz és táviratilag kéri a sajtótörvény sürgős revízióját.

ARAD MEGYE.

A román megszállott területen megszűnt a távirat- és levélcenzúra. Aradról jelentik, hogy a román hatóságok megszüntették a távirat- és levélcenzurát és a cenzurahivatal működését. Ezentul Magyarországra is lehet leveleket és táviratokat akadálytalanul küldeni.

ALSÓ FEHÉR VÁRMEGYE.

Éhínség van Alsófehérvármegyében. Az alsófehérvármegyei közeli hivatalt még tavaly százötven vagon gabona beszerzésére kapott engedélyt. A gabona egy részét kifizette, a többire pedig előleget adott, ámde hét hónap alatt csak egyetlenegy vagon gabona érkezett meg. A többi a különböző állomásokon elromlott s így a lakosság kenyér nélkül maradt. Az oláh képviselőházban Jurian képviselő interpellált az alsófehérvármegyei lakosság éhínsége ügyében.

BEREG VÁRMEGYE

Lopás miatt elítélték a beregszászi kapitányt. A beregszászi nagy bankcsalás leleplezésekor dr. Novák Andor főkapitány házkutatást tartott a bank vezérigazgatójánál és több értéktárgyat eltulajdonított. Letartóztatották Stoján rendőrtisztrel együtt. A beregszászi törvényszék most tárgyalta a két megítélt rendőrtisztviselő bűnügyét. A vádat Tischler Ferdinánd ügyész képviselte, aki hangsúlyozta, hogy szigorúan meg kell torolni a hűtlen tisztviselők eltévődését. A bíróság Novákok és Stojánt büntönek mondta ki a lopás és hűtlen kezelésben és ezért őket hat —hat házi börtönrre ítélte, ezenfelül kimondotta politikai jogaik és hivataluk elvesztését öt évre. A bíróság elrendelte az elítéltek szabadlábra helyezését. Ez ellen, valamint az ítélet enyhéssége ellen az ügyész felebbezést jelentett be. A tárgyalás iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg.

BIHAR MEGYE

Sikkasztó román főszozolgabíró. Nagyváradról jelentik: A vármegyei fegyelmi választmány hivatalvesztésre ítélte Nikita Aurél margittai főszozolgabíró, mert a margittai járás lakosaitól gabonabevásárlásra beszozlgáltatott több mint félmillió leit elszakasztotta, gabonát azonban nem szállított.

BORSOD MEGYE

Izgatás miatt letartóztatott földműves. A czökövesdi csendőrség a miskolci ügyészségre kísérte Martos Ferenc mezökövesdi földművest, akit néhány nappal ezelőtt a fennálló társadalmi rend elleni izgatás miatt Mezőkövesden letartóztatottak.

Szikratáviró állomás Miskolcon. A magyar posta igazgatósága régóta foglalkozik azzal a tervvel, hogy szikratáviró állomást állít föl egyik nagyobb vidéki városban. Az igazgatóság most úgy döntött, hogy a szikratáviró állomást Miskolcon állítja fel. Az állomás felszerelését már meg is kezdték.

CSONGRÁD VÁRMEGYE

Csaló molnár. Arany István gabonaügynök Szegeden följelentést tett Balázs László molnár ellen, akinek harmincezer koronát adott át azzal, hogy azért számlájára tengerit fog vásárolni. Balázs a pénzelel Szegedről megszökött. A rendörség keresi.

Köröznek egy hűtlen asszonyt. Böhrer Péter forrás, szegedi lakos, 1921. január 7-én tért vissza az orosz hadifogságból. Házában azonban üresen találta, mert míg ő hadifogságban volt, felesége Lotz Magdolna összeállott egy férfivel, megszökött vele s elvitte a férje összes ruháit 6000 korona értékben. A férj följelentésére a rendörség megindította a nyomozást, mivel pedig alapos gyanu forog fenn, hogy a szökevények Debrecenbe jöttek a debreceni rendörség is erőlyesen nyomoz ez ügyben.

Szeptemberben megnyílik a szegedi egyetem. A kolozsvári egyetem ügyében a kultuszminiszter Szeged hatóságához leiratot intézett, melyben értesíti a várost, hogy az egyetem elhelyezéséről szóló törvényjavaslat a kormányzó előtt van. Szegeden nagy felkészüléssel várják az egyetemet, az építkezést és átalakítást nagy erővel folytatják, úgy hogy szeptemberben a tanítást is megkezdhetők lesznek.

A kultuszminiszteriumban értekezlet lesz, amelyre Somogyi Szilveszter dr. polgármestert is meghívják. Az értekezleten a Demke internátusának egyetemi célokra való átengedésétől lesz szó.

Szeged a főrendiház reformálásáért sürgeti. Több vármegye annak idején átiratot intézett a törvényhatóságokhoz, irjanak föl a nemzetgyűléshez és a kormányhoz a főrendiháznak a kor demokratikus szemléletben való reformálása érdekében. Szeged törvényhatósága minap tárgyalta ezt az átiratot s ennek értelmében határozott.

HAJDU VÁRMEGYE.

Öngyilkosság a hadiadó miatt. Debrecenben Kolb Jakab mészáros minap hajnalban lakásán felakasztotta magát. Régóta panaszkodott, hogy a reá kivetett 200 ezer korona és újabban a 115.000 korona hadinyereségadó, mely teljesen tönkre teszi őt, nem tudja megfizetni. E fölötti elkeseredésében lett öngyilkos.

Tolvaj menyasszony. Debrecenben Rác Lajos Késes-utca 38. szám alatti lakos följelentést tett egy Berta nevű nő ellen, aki a napokban megjelent nála a házban. A kapu alatt találkoztak. Itt a nő elpanaszolta, hogy menekült és nincs hova mennie. Ő a nőt befogadta s az igen szépen viselkedett, úgy, hogy később elhatározta, hogy feleségül fogja venni. Közben megtudja, hogy a nő övélye Faragó Lajosné. Horváth Berta. Időközben ki kellett mennie a Halápra. Ez idő alatt a "szépen viselkedő" nő összeszedte Rác édesanyjának 8000 korona értékű ruháit és megszökött. A nyíregyházai rendörség minap tartóztatta le a Bertát, de a ruha már nem volt nála.

Baltázár püspök ünneplése. Dr. Baltázár Deszö ref. püspök egyházi látogatást végzett Törözscentmisklóson, a hol küldöttekkel, lovabandérium, fehérmás lányok díszes serege fogadták. A püspök a szeretet s az egyetértést kötötte mindenkinél a szívére, mert csak ez biztosíthatja a társadalom annyira kívánatos nyugalmát.

Debrecenben jégeső volt. A meteorológiai intézet az időjárásról a következő jelentést adta ki: A Dunántulon az eddig beérkezett

jelentések szerint kevés eső volt. Kaposváron és Keszthelyen nem esett. Szombathelyen hét milliméteres eső volt. Debrecenben zivatar és jégeső volt, eső 8 milliméteres. Budapestén kevés eső volt. A legalacsonyabb hőfok Szombathelyen és Debrecenben 1. A többi jelentés még nem érkezett be.

A züllés útja. A debreceni rendörség letartóztatott és átadott a debreceni kir. ügyészségnek egy alig 18 éves fiút, aki az egyik társadalmi egyesület debreceni osztályának volt a titkára s hosszú bűnlajstroma utolsó tételeként Orosz Géza detektív zsehből klopota ennek ezüstóráját. Az egyesületől elcsapták, mert könyvvezetéseiben hibákat s kezelésében hiányokat találtak. Előzően a Máv. osztálymérnökségnél volt alkalmazásban, ott elemelt egy asztalon fekvő ezer koronát és ezért onnan mennie kellett. Közben egy debreceni urileánytól ékszereket csalt ki. A jeles ifjú minden pénzt színházjegyekre költötte, mert egyszerre két színésznőbe volt szerelmes és minden este ott ült a színházban. Ellene különben az apja is feljelentést tett már lopás miatt. A züllött fiú ellen megindították az eljárást.

KOLOZS VÁRMEGYE.

Az erdélyi hus- és bőrpiacon. Erdélyben még most is tartanak a megindult áresések. Azok a vállalatok, a melyeknek bukaresti kötéseik vannak, a nagy áresést erősen megérzik, mert a piaci áron kell szállítaniok.

Kolozsvárt az élőmarha ára 5.80—6.00 lei kilónként, a sertés élősúlyában 12-13 lei. A hus kisidejűbeli ára: marhahus 8—10 lei, sertéshus 16—18 lei, disznózsír 26 lei.

A nyersbőr az utóbbi három hét alatt 60 százalékkal esett, de most mintha megállapodott volna. A készlet nagy és még a tavalyi készletből is 30.000 juh- és báránybőr van meg. A marhabőr ára 8—10 lei kilogramonként, a szopóborjubőr 13—15 lei. Vidéken az árak 10-15 százalékkal alacsonyabbak.

A kikészített bőr árát erősen befolyásolja a külföldi nagy áresés. A készletek különben megcsappantak, a mit a Szovjet-Oroszország felé megindult exporttal magyaráznak. A barna tehénbőr ára 120—130 lei kilogramonként, a si-ma tehénbőrre 100—110, a barna borjubőrre ára 150—160 lei, a si-ma borjubőrre 120—130 lei. A talpbőr 60—65, illetve 85—90 lei, minőség szerint.

Kolozsvárt nem jelenik meg magyar lap. Kolozsvári jelentés szerint a román rendörség az Újság, Ellenék és Kelet című magyar lapokat betiltotta. Így most Kolozsvárt egyetlenegy magyar lap nem jelenik meg, miután a többi a románok már régebben betiltották.

A kolozsvári Mátyás-szobrot el-távolítják az oláhok. Kolozsváron megalakult egy szobor-bizottság, mely Janku Ábrahám, a negyvennyolcas oláh vezér szobrát kívánja mielőbb felállítani. A szobor helyül a Mátyás király-terét jelölték ki, még pedig egyenesen az el-távolítandó Mátyás király-szobor helyét. A bizottság úgy határozott, hogy a Mátyás szobrot szét-szedik és muzeumba helyezik át.

Előzetes helyen kijelentették, hogy minderről nem kaptak hivatalos értesítést s így nem tudják ellenőrizni, hogy valóban történ-e a románok részéről ilyen intézkedések.

MÁRAMAROS VÁRMEGYE.

Máramarosszigetről Besztercőre helyezték át a román hivatalokat.

Most folynak Prágában a cseh-román tárgyalások a máramarosi határrendezés ügyben. Mindkét részről annyira ragaszkodnak a zsákmányhoz, hogy semmiféle ki-látás sincs a megegyezésre. Való-szerű, hogy a tárgyalások újabb összetűzést idéznek elő Csehország és Románia között.

A csehek a radnai havasokat követelik határvonalnak, hivatkozva arra, hogy ez a legtermészetesebb és néprajzilag is a legigazságosabb határ. A románok azonban nem mutatnak hajlandóságot ilyen megegyezésre. Ez a cseh javaslat ugyanis Máramarossziget elvesztését jelentené a románok számára. A románok azonban, úgy lát-szik, maguk is számítanak Máramarossziget kiűritésére és az ot-tani hivatalokat Besztercőre hely-yeztek át. A tárgyalások különben sem terjednek ki a Csehország és Románia között függőben levő kérdések egész tömegére, hanem csupán a közvetlenül aktuális problémákra. Első sorban a Felső-tisza mentén levő területek (Nagy-bocskó, Lonka, Remetáfalva) hovátartozását akarják eldönteni. Ugy-látszik azonban, hogy a tárgyal-sokat eredménytelenség miatt is-mét elhalasztják.

PEST PILIS SOLT KIS KUN VÁRMEGYE.

Ruhaárak Budapestén. Már február óta a ruhaüzlet teljesen pang. A kereskedők 10—15, majd 20—25 százalékos engedménnyel csalogatták a vevőket. Ez méginkább fokozta az üzletelenséget, úgy hogy ma már 50 százalékos árengedések is vannak. A cipő-boltokban is körülbelül ilyen a helyzet. A vevőközönység azonban még 50 százalékos árengedmények-ke sem elégszik meg, mert biztos-ra veszi, hogy a mostani árak a kereskedők nyakán maradnak, ha nem számolnak az olcsósági hul-lám elkerülhetetlen következmé-nyeivel.

Hogyan lehet segíteni a szegényeknek. Barabits Ferenc körmenet gazdálkodó két borjut vágódt le a husvéti ünnepekre s a hus—mely elsőrangú volt — 56 koronáért mérte ki a közönységnek. Ugyanakkor a mészárosok 80 koronáért adták a borjuhus kilóját, pedig úgy a kimérő Barabits Ferenc, mint a nagyközönség ható-sági husszékeknek kezelősége meg-találta számítását s tisztességes hasznát is. Követendő példa.

Megnyiták a városi husszékeket. Tegnap reggel Szombathely városának két husszéke megnyílt, hogy beleálljon erős küzdő félnek abba a harcba, amely most a husarak kialakulása körül országszerte folyik.

Szerény kezdéssel indult: csak marhahúst árúsítottak, kilóját 56.60 koronáért. Mi nem fogadjuk diadalmas csatakiáltással a husszék megnyitását — de a mészárosok is rosszul teszik, ha guny-on már az egész husakció csőd-jéről beszélnek. Igaz, hogy 2-3 koronás árkülönbözet nem ment meg minket és nem kényszeríti megalkudásra őket, lehet, hogy tegnap még a hus minősége ellen is es-hettek panaszok — de ne feledjék: ha a vége jó, minden jó. Mi tudva azt, hogy a husszék megnyitását mennyi munka, előkészítés, tanulmányozás előzte meg, bízunk a husszék sikerében és látva azt a lelkes jóakaratait, amellyel ezt az ügyet a városküzében kezelik, lehetetlennek tartjuk, hogy ha a közön-ség is a város mellé áll, a mészárosok titkos reményei valóra váljanak.

Nem kell Ausztria. Hiába a szer-ződés, hiába a nagy német propa-ganda, mégis minden nap in-po-zánsabban mutatkozik az itteni

nemzetiségek ragaszkodása ezer-éves hazájukhoz. Nemcsak a hor-vátok, de a nyugatmagyarországi német anyanyelvű lakosság ma már hallani sem akar Ausztriáról. Lajtaufalu, Lajtaszentmiklós, Savanyukút, Pecsényéd, Szarvók, Vimpác, Szárazvám, Felszerfalva, Hőffány, stb., stb. községek újo-lag s olyan nyomatékkal tiltako-zik, hogy erről a külföldnek is tu-domást kell szerezni.

Az amerikai misszió tolvaja és Pedlow kapitány. Néhány héttel ezelőtt az amerikai misszió fel-jelentésére letartóztatott a rend-örség tizenkét munkást, akik ál-landóan dézmálták az amerikai misszió címére érkező szeretet-adományokat. Amikor Pedlow kapitány, az amerikai misszió jó-tékonyági osztályának vezetője értesült arról, hogy a letartózta-tolt tolvajok szegény munkásembe-rek, azonnal megjelent a főkapit-ányságon és kérte a tettesek sza-badlábra helyezését. A rendörség nem teljesíthették a népszerű-kapitány kérését, mert a bűncse-lekmények egy része hivatalból üldözendő. Pedlow kapitány ebbe nem nyugodott bele és mindent elkövet, hogy a tettesek elkerül-jék a rájuk váró büntetést.

Kétvi börtön egy emberéletért. Erős fölindulásban elkövetett, ha-lált okozó sulyos testi sértés bűn-tétével vádolva állott a budapesti büntetőtörvényszék előtt Serlovics József, aki 1919 februárjában orosz fogságból hazajövet ittas ál-lapotban megismerkedett egy Nyerges Ilona nevű lánnyal, aki szövtáshálót kifolyólag őt bántal-mazta, mire Serlovics kést rántott elő s azzal oly sulyos sérülést oko-zott Nyerges Ilonán, hogy az pár hét múlva a kórházban meghalt. A bíróság Serlovicsot kétvi börtönbüntetésre ítélte.

Halálos ítélet. A kecskeméti rögtönítelő bírósága minap tárgyalta Horváth Gyula fölőpszállá-si lakos bűnügyét, aki április 13-án Szabó Jánosné megátadta és a nála lévő pénz egy részét elrabolta. A bíróság Horváth Gyulát rablás bűntettében bűnösnek mondta ki és ezért a rögtöni bíraskodás sza-bályai értelmében kötél általi ha-lálra ítélte. Az elítélt kegyelemért folyamodott.

Szerelmi dráma az erszébetfalvai országúton. Peres Gyula 25 éves hentessegéd feleségül akarta ven-ni Danesov Mária 20 éves leányt, de a leány szülei ellenezték a házasságot. Ezért Peres elhatározta, hogy a leányt meggyilkolja és ön-magát elpusztítja. Minap este az erszébetfalvai országúton mentek sétálni és ott Peres a leánynak egy levelet adott át, a melyben az volt, hogy miután nem lehetnek egymá-sai, közösen öngyilkosságot követ-nek el. Mialatt a leány a levelet olvasta, Peres egy nagy késsel ol-dalba szúrta a leányt, majd önmagát szíven szúrta. A fiatalember azonnal meghalt, a leány sulyos sérülésével eszméletlenül esett ösz-sze. Járókelők értesítették a men-tőket, a kik a leányt a Szent János-kórházba szállították, a hol minap délután eszméletre tért és elmondotta a szerelmi dráma tör-ténetét. Sérülései nem halálosak.

Felismertek egy dunai hullát. Április 16-án a dunamenti Harta községben egy férfi hullát fogtak ki a Dunából. A rajta lévő alsó-muházathal B. B. monogram volt. bevarrva. A főkapitányságon utá-nanéztek az eltűntek jegyzékében és megállapították ennek a holt-testnek a személyazonosságát Langstein Béla személyében, aki-nek a felesége bejelentette a fő-kapitányságon, hogy férje eltávo-zott hazulról s egy levelet hagyott hátra, melyben bejelentette, hogy betegsége és munkanélkülisége mi-att öngyilkos lesz. A feleségének

megmutatták a holttestet, aki a külső jelekről határozottan ráis-mert férjére.

Női holttest a Dunában. Értesí-tés jött a budapesti főkapitány-ságra, hogy a paksi alsó malom mellett a napokban egy 25-30 év körüli nő holttestét fogták ki a Dunából. A holttesten lila ruha, fekete-fehér mintákkal és fekete harisnya volt rajta. Termete kö-zépmagas, hosszú fekete hajú, ar-ca kerekded. Külső sérülések a hullán nincsenek, kilétét még ed-dig nem tudták megállapítani.

Elfogták a dollárkirályt. Buda-pest tolvajvilágában a hírhedt Vörös Dani-Engi Adolf az a go-nosztevő, akit társai a dollárki-rály névvel tiszteltek meg azért, mert az utóbbi hónapokban csak olyan bűncselekményeket követett el, amelyekből dollár hasznokot hozott. Engi néhány nappal eze-lőtt az Amerikából visszatért Pö-dör János gazdálkodóval és három barátjával a Vörös Pálné-ut-cai Kovács-vendéglőben vacsoráz-tak. A mulatozás közben Engi ki-lopta a gazdálkodó pénztárcáját, amelyben 380 dollár volt. Az ösz-szegebből 360 dollárt megtartott ma-gának és a 20 dollárt tartalmazó pénztárcát az asztal alá rejtve észrevétlenül eltávozott. rt-yj y nos feljelentésére a rendörség a dollárkirályt ma délelőtt elfogta. Engi Adolf bűnlajstromának ösz-szeállításán most dolgoznak a de-tek-tívek.

SZATMAR VÁRMEGYE.

Az oláhok a nagykarolyi Kos-suth-szobrot is elpusztították. An-nak a tervszerű pusztításnak, amellyel az oláhok Erdély magyar műemlékeire vetették magukat, most a nagykarolyi Kossuth-szo-bor is áldozatul esett. "Ismeret-len" tettesek a szobrot éjjel le-döntötték s megrongálták. A la-kosság általános felháborodása miatt a prefektus és a polgármes-ter a látszat kedvéért elrendelte a nyomozást, amelynek természeté-sen nem lesz eredménye.

TOLNA VÁRMEGYE.

Kémkedő cigányasszony. Ko-lompár Mozsella bátyásné cigány-asszony időnként szerb katonának öltözve, a megszállott területekre átjáró honfitársait a szerbek kezé-re juttatta. A kaposvári had-osztálybíróság fog itélni felette.

TRENCSEN VÁRMEGYE.

Halálos ítéletből 9 hónapos fog-ház. Hónapokkal ezelőtt Jánossy Károly volt zsolnai állomás főnö-köt a bratislavai hadosztálybíró-ság kémkedés és hazaárulás vét-sége miatt kötél általi halálra ítél-te. Az elítélt felebbezett s szigorú ítélet ellen s a prágai legfelsőbb katonai törvényszék megsemmisít-te a hadbírószék ítéletét és új tár-gyalást rendelt el. A hadbírószék második főtárgyalása, melyet a pozsonyi katonai törvényszéken tartottak meg, a vád új kiegészítő vizsgálata után a hadosztálybíró-ság a hazaárulás vádját fentar-totta, azonban azzal az indokolá-sal, hogy a büntett elkövetése ide-jén a csehszlovák állam és Ma-gyarország közötti hadi állapot megszűnt — a kémkedés vádját elejtette s összbüntetésként kilene (9) hónapi és 20 napi elzárásra ítélte, melyet a vizsgálati fogsá-gal kitöltöttek számítottak be. Az ügyész és védő az ítéletben megnyugodtak. Az ítélet jogerős.

A hadosztálybíróság Jánossyt azonban szabadlábra helyezte. A volt állomásfőnök ügyeinek ren-dezése után Magyarországra megy

TURÓC VÁRMEGYE.

Újabb 90 vasutast utasítottak ki a csehek. A turócmegyei zsupán egy átiratban értesítette a cseh államvasutak kassai igazgatóságát arról, hogy a rutkai főműhely 90 alkalmazottját kiutasította a cseh szlovák köztársaság területéről. Az átirathoz mellékelve volt a ki-utasítottak hosszú névsora. Az ál-lamvasutak igazgatósága erre me-ndeletet küldött a rutai pálya-fenntartó csoportja részére, meg-hagyván, hogy a jegyzékben fog-lalt munkásokat haladéktalanul zárják ki a munkából, járandósá-gaikat pedig szüntessék be. A rutkai műhelyfőnökség a parancs-nak eleget is tett. A kizárt mun-kások közül több hosszú évtizedek óta lakik Rutkán és dolgozott a főműhelyben. A kiutasítás oka: mert magyarok.

VAS VÁRMEGYE.

Törvényszéki tárgyalások. Szabó Lajos ostffyasszonyi földmíves hatóság elleni erőszak bűntettével vádoltan állott a szombathelyi tör-vényszék előtt. A vádirat szerint a mult év októberében bátyjával együtt megtámadta a csendöröket, sőt bátyja az egyik csendört szék-el fejebe vágta és megszurta, úgy hogy a csendör önvédelemből agyonlőtte. Szabó Lajos a tárgya-láson tagadta a terhére szolt bűn-cselekményt és védelmére azt hoz-ta fel, hogy kihallgatásakor a csendörök megverték és amikor ezt bátyja meghallotta, segítségé-re sietett. Az ostffyasszonyfai bíró és a csendörök vallomása alapján azonban a bíróság hatósági közeg elleni erőszak vétségéért 1 hónapi fogházra és 100 korona pénzbün-tetésre ítélte.

Véresre verte a feleségét. Simon Sándor szombathelyi mészá-rós diunrohamában nekiesett fele-ségének és azt véresre verte. Fia közbelelése tudta csak kimenteni a szerencsétlent a dühöngő kezei közül. Simont jelenleg dr. Tempel Ferenc, kórházi igazgató-főorvos figyeli meg, mert valószínűleg el-mebajos. A megfigyelés után Bu-dapestre szállítják az elmeógyóg-yintézetbe, de míg az elintéződik a rendörségen fogják őrizni.

Rossz húst akart kiméretni. Hirsch Antal rábólti bérlő egy le-vágot ökröt küldött be szekéren Szombathelyre, hogy itt kiméres-se a piacon. Az állatorvos vizsgá-lat azonban megállapította, hogy a behozott hus hullott ökrötől származik, mire a rendörség az egészet elkobozta, Hirsch ellen pe-dig megindította a bűnvádi eljár-rást.

Törvényszéki tárgyalások. Lán-coló géplakatossegéd. Kondrád Lajos szombathelyi géplakatosse-géd Fodor Jakabnéól egy öltözet ruhát és több pár cipőt vett át ab-ból aceélből, hogy Fodornának zsirt szerez helyettük. De Konrád sem zsirt nem szerzett, sem a ruhane-műket nem adta vissza, sem a ru-hákért járó pénzt nem számolt el. Minap állott a törvényszék előtt, mely 8 napi fogházra és 800 koronának visszatérésére ítélte.

Kártyázás verekedéssel. Szom-bathelyen az egyik Szentmárton utcai vendéglő előtt parázs vere-kedésbe keveredetten találta a szolgálatot teljesítő rendőr Pál István huszárorfőrmestert és Varga István fűtőházi munkást. Igazolá-sa szolgáltatta fel őket s ennek so-rán kiderült, hogy Varga sokat vesztvén a kártyapárti közben, fizetés nélkül akart távozni a hely színéről és a tartozás megfizetését követelő vendéglőst agyonütéssel fenyegette meg. Erre Pál kitette az utcára. Az eljárás Varga ellen megindult.

FABRE LINE

Jas. W. Elwell, General Agents.
17 State St., New York, N. Y.
Száp, kényelmes hajók Triest felé
JUNIUS 4-ÉN

S. S. PROVIDENCE

Harmadosztályu jegy Triestig
\$104.50 és \$5 adó.

JUNIUS 7-ÉN

S. S. BRITANNIA

Harmadosztályu jegy Triestig
\$90.— és \$5.— adó

JUNIUS 17-ÉN

S. S. CANADA

Harmadosztályu jegy Triestig
\$104.50 és \$5 adó

Jegyet eladunk közvetlen Bécsig
Budapestig, Kassáig, Szegedig és
más városokig.
Jegyért forduljon bármely meg-
hatalmazott ügynökhöz.
Csakis olasz vízé szükséges ezek-
hez a hajókhöz.

Magyar bányászok!

Evek óta veletek vagyok. Évek
óta szolgálunk ki benneteket.
Mindig jó és becsületes munkát
végeztünk.

Ha bármikre van szükségetek,
gyertek hozzám.

Drs. O. M. WHITT & W. F. HILL
FOGORVOSOK

Matewan, W. Va.
Dr. W. F. McCoy utóda

Csak 1 dollárt kell

kell ezzel a szelvénytél kivá-
gni és beküldeni az Amerikai
Magyar Bányászlaphoz.
A történet:

PINTÉR MARI
AMERIKÁBA MEGY

Megrendelő neve

Lakása

Város

Utca, szám vagy Box

Szerkesztői üzenetek.

Csepregi Károly, Etna. A kül-
dött két dollárt köszönettel vet-
tük, kérjük, írja meg, hogy Etna
melyik államban van, mert anél-
kül nem indíthatjuk meg neki az
ujjságot.

ÓHAZAI KERESTETÉSEK.

Gyarmathy Lajos, Budapest,
VIII., Aggtelek-utca 7, keresi
édes apját, aki 19 vagy 20 évvel
ezelőtt vándorolt ki Amerikába.
Gyarmathy sohasem ismerte az
apját és a keresetnevét sem tudja,
csak annyit tud róla, hogy Borsos
volt a neve és az édes anyjának
neve Juhász Lujza. Kéri azokat,
akik tudnak apjáról, lépjenek vele
érintkezésbe.

Ricsmán Péter és neje Borgála,
Pestszentlőrinc, Üllői-ut 185 föld-
szint 7, keresik állítólag New
Yorkban lakó rokonaikat, külö-
nösen Léber Józsefet, akinek
mestersége köművesség, 1904-ben
New Yorkban lakott, most 42
vagy 44 éves lehet és komárom-
megyei, tatai járás, Ákostjános
községi születésű. A felesége
ugyanott született, leánykori neve
Koch Erzsébet, 35 vagy 38 év
között lehet most. Akik tudnak
felőlük, lépjenek velük levele-
zésbe.

KONZULI KERESTETÉSEK.

Az alábbi felsorolt személyek
szíveskedjenek címüket a királyi
svéd főkonzulátus magyar osztá-
lyával közölni (6 Beekman St.,
N. Y.)

Beszédits Dezső, Poroszlóból.
Bazilio Joan, Szepesmegyéből.
Bazil Ziska, Szepesmegyéből.
Chepan, Stephan, Mihály, Petro,
Johan, Josef, Anna, Katalin és
Mária Szepesmegyéből.

Diamant Miksa, Kisménmetiből.
Dlugosh Katalin.
Farkas Györgyné, Bánkutról.
Grosz Aladár, Csókmányról.
Grünstein Vilmos, Munkácsról.
Grünstein Izso, Beregszentmik-
lós.

Grünstein Fülöp, beregme gyei.
Kubányi József, ifj. és id.
Mayer János, azelőtt West
Virginiában.

Meinglovics Regina és Leona.
Napora István, Zomborból.
Pijatek István, Kisszebenből.
Sladicak János, azelőtt West
Virginiában.

Soltész Mihály, András, József
és Tamás, Toporcáról.

Veil Ferenc, (fodrász) Arad-
ról.

Wolf Emil, Alex, Temesvárról.
Zernovean Nikola, Orsováról.

ÓHAZAI LEVELÜK VAN.

Az alábbiaknak a Foreign Lan-
guage Information Service Ma-
gyar Osztályánál Magyarorszá-
ból érkezett levelük van, kik azt
az iroda helyiségében személye-
sen vagy levél útján bármikor át-
vehetik. Ha valaki ismerőst talál
a keresettek között, szíveskedjék
figyelmeztetni. Cím: Foreign
Language Information Service,
Hungarian Section, 15 West 37th
Street, New York City.

Salamon Zoltán, Munkács.

Bedők Károly, 53. éves, Bere-
d.

Heisler János, 45 éves, Kispes-
t. Králik Leó, 37 éves, Bellus,
Trencsénmegye.

Markovics Mihály, 34 éves,
Várpálánka.

Wolf Saul, 45 éves, Odessa.

Friedmann Blanka, 27 éves,
Nagysomkut.

Deuts Lajosné Rosta Julia, New
York.

Gschwindt Károly, 46 éves,
Veszprém.

Sipos Józsefné Király Julia, 54
éves, Dobsina.

Rosenfeld Dezső, 37 éves,
Nagyvárad.

Stern Mór, 43 éves, Nagyvá-
rad.

Rosett Ármin Herman, 60 éves,
Nagyvárad.

Lipovecki Izsák, 35 éves,
Odessa.

Csáki Mihály, 60 éves, Kis-
harka.

Laura Thun, New York.

Vánkus József, 51 éves. Vánkus
János, 49 éves, Paruba.

Rács Kálmán, műépítész,
Öcsöd.

Slovcsko János, 46 éves,
Ináncs.

Füstös Mihály, Magyar-Décs.

Welsz Jenő, 43 éves, Aisó-Eörs.

Kis János, 64 éves, Szűcsi,
Hevesmegye.

Köteles József, konyhakertész,
Canada.

Balogh Béla, 40 éves, Mező-
patak.

Protits Milánné Hetényi Teréz,
42 éves, Komárom-Ujváros.

Suralik József, 60 éves, Söréd.

Keresztesi Gyula, 38 éves, Ke-
resztesi Rozália, 35 éves, Nagy-
bereg.

Hellmann József, Hellmann
Jakab, Szaplonca.

Szabó István, 54 éves, Szom-
bathely.

Alföldi Róza, 53 éves, Nagy-
Károly.

Pollák Max, 38 éves, Közép-
Visó.

Fodor György, 27 éves, Pécs.

Berecz János, 64 éves, Kisvárd.

Walther Béla, Philadelphia.

Petrusek József, Jávorszky
József, Turócsmegye.

Krstyemánszky János, 28 éves,
Bán, Trencsénmegye.

Dvorák Vilmos, 63 éves, Brunn.

Schwartz Mihály, 40 éves, Szé-
kesút.

Sessler János, 36 éves, Vágúj-
hely.

Salamon Sándor, 38 éves, Ka-
locsa.

Kirányi Mihályné Vilacska
Mariska, 36 éves, Nagymihály.

Vilacska Juliska, Nagymihály.

Vellner Alajos, Nagyvárad.

Dunkel István, köműves, 45
éves.

Zsmolej Jánosné Klenodics
Zsuzsi, Klenodics Anna.

Keller Mária, 29 éves, Szolnok.

Keller Berta, 26 éves, Magyar-
bród.

Popper Wilhelm, 65 éves, Zli-
chó.

Polgár Klmán, 3 éves, Fertő-
szentmiklós.

Steinház William, 45 éves,
Kecskemét.

Edelstein B., 51 éves, Alsóvisó.

Sallay József, 48 éves, Bősárány.

Blitzné Grossman Margit, 31
éves, Miskolc.

Szrák Ferenc, 50 éves, Baty-
tyánfalva.

Pálffy D. D., 43 éves, Buda-
pest.

Pfannl Alajos, 56 éves, Vasm.

Herc Izidor, bankár, 50 éves,
Visnyó.

Lackenbacher Izidor, 51 éves,
Nagykanizsa.

Krémer Péter, 28 éves, Temes-
ság.

Marsic Fani, Sziszek.

Gründel János Muki, 36 éves,
Vágújhely.

Monus Lajos, Szatmár-Németi.

Sattler Márkus, szabó, Krakó.

Schwartz Sándor, 52 éves,
Nagykálló.

Fónagy Margit, 33 éves,
Tenke.

Vásdinnyei Kálmán, Ujvidék.

Szreter Károly, 51 éves, Csécsé.

Szabó Jenő, 41 éves, Kassa.

Jankusz István, 38 éves, Nagy-
bény.

Becsky Ignác, 47 éves, Szat-
már-Németi.

Brancovszky Róza, 24 éves,
Nagybecskerek.

Brancovszky Viktória, 23 éves,
Nagybecskerek.

Szontágh Dániel, 61 éves, Rad-
vány.

István János, 39 éves, Iványi.

Jablonszky Guzsák Vince, 40
éves, Jablanka.

Sztruhár György gyermekei,
Philadlphia.

Romanyák József, 30 éves, Ro-
manyák József, Vesztele, Árva-
megye.

Bisánsky Ferenc, 46 éves,
Nagykároly.

Schvarc Gyula, 49 éves, Kassa.

Schrattman Katica, 37 éves,
Szerémmege.

Dragus Erzsébet, 38 éves,
Batizvasvári.

Katz Bernát, 40-45 éves, Buda-
pest.

Psorn József, 27 éves, Lippa.

Chlebavczné Brozman Mária,
Breznó-Bánya.

Kuapik Adalbert, 49 éves, Gali-
cia.

Alter Saul, Zsezsóv.

Róth Mór, 56 éves, Nagy-
lornitz.

Paládi Sándor, 45-50 éves, Fe-
keteadó.

Szöllősi Károly, 46 éves, Sze-
vezd, Zalamegye.

Bernstein János, 50 éves, Bern-
stein Henrik, 48 éves, Stcsz,
Abaujmege.

Schwartz Herman, 70 éves és
gyermekei, Szürte, Ungmege.

Wenger István, 42 éves, Iszt-
mér, Fehrmegye.

Deutsh Mór, 32 éves, Menyő.

Teihner Adolfné Greif Mari,
Csépa.

Deutsch Sándorné Greif Lotti,
Kisújszállás.

Kohn Sámuel, 55 éves, Sajó-
szentpéter.

Beke Ferenc, 38 éves, Csik-
szentgyörgy.

Benedek István, 50 éves, Gó-
gánváralja.

Vermes Sndor, 36 éves, Fehér-
megye.

Csermon József, 45 éves, Cser-
mon István, 40 éves, Bajmóc.

Wentz Salamon, 41 éves, Weitz
Zalmanits, 61 éves, Csrmigov.

Hillek Józsefné Hlavács Kata,
52 éves, Hlavács Teréz, 48 éves,
Hlavács Zelma, 37 éves, Hlavács
Sándor, 38 éves, Dunaszerdahely.

Báthory István, 52 éves, Jász-
ladány.

Bagin József, 25 éves, Ujpest.

Alexander István, Kolb Emil,
Eperjes.

Romn Mihály, 56 éves, Kis-
ókröcske.

Atlasz Áron, Lukó, Zemplén-
megye.

Hunyadi Lászlóné Kovács Li-
dia, 54 éves, Alsóvadász.

Bodó Péter, 34 éves, Gyergyó-
falu.

Melidey Sándor, 35 éves, Buda-
pest.

Kováts Jenő, 44 éves, Kisvárd.

Grün Berta, 61 éves, Grün Si-
mon, 58 éves, Fiser Dávidné Grün
Berta, Apályi, Szatmármegye.

Stoklaska István, 51 éves, Jesz-
trabica.

Szinai Henrik, 42 éves, Neu-
mark.

Domonkos Mihály, 52 éves,
Kisldvarnok.

Weisz Matild, 88 éves, Kéz-
márk.

Bartyik István, Orosháza.

Welber József, 34 éves, Mun-
kács.

Dukesz Emil, 42 éves, Nagy-
Surány.

Mülner Béla, Mülner Anna,
Mülner Gizi, Isztiméri, Fehér-
megye.

Hirsch Sámuel, 40 éves, Nagy-
bánya.

Fránki-testvérek, Tisza-Eszlár.

Tannenbaum Henry, New York

Gergov Péter, 48 éves, Vinga,
Temesmegye.

Rasofszky Béla, 30 éves, Békés-
csaba.

Bugájdik Erzsébet, 55 éves,
Zubroklava.

Kerégyártó András, 54 éves,
Miskolc.

Neumann Sera, 60 éves, Zboró.

Dunst Ferenc, 30 éves, Sám-
falva.

Graner Andor, Budapest.

Bartó Ferenc, 29 éves, Grubis-
napola.

Kriszaj Mihály, Sharperville.

Dolhai András, Congo.

Megay Ottó, 51 éves, Gyula-
fehérvár.

Hegedüs Feddler Lajos, 54
éves, Nagyszerend

Majer Vendel, 31 éves, Káro-
lyi-Erdőd

Engel Ignác, Engel Péter,
Miskolc

Salamon Lázár, 39 éves, Alsó-
zsuk

Maschek József 50 éves Kassa

Robina Rubin Károly, 36 éves,
Arad

Dékány Etelka, 33 éves, tán-
cosnó

Grossman Izsák, Nyirtura

Ljubomir Raniszláv, Chicago.

Martin Cuby, 34 éves, Visz-
kelet.

Duma János, 46 évse, Dágó

Péter, Pap Demeter, Bendrase

Vaszi 50 éves, Bendrase Pavel

32 éves, Many Endre 45 éves.

Bogy, Bihar megye

Karsai Imre 40 éves Poroszló,

Karcsák Mihály 41 éves Técső

Herines János 47 éves, Nagy-
zsám

Fajták György, Fajták Vik-
tor, Fajták Pál

Lőb A. Jakob 59 éves, Ken-
dermező

Levandoski E., Bauer János

45 éves

Janus János 45 éves, Alsópere

Olajos Jánosné Tóth Zsuzsika

43 éves, Lórántháza

Tserbelits Lázár 26 éves

Mezny György hentes, Mezny

József mérnök

Schneider Ádám Kisbecskerek

Spitz Áron Armin 32 éves

Szatmár

KERESTETÉSEK

Idősebb Mistarka György volt
kassai lakos, kézimunka kereske-
dő, aki jelenleg Budapesten, I.
Verpeléti ut 3-ik szám alatt lakik,
keresi fiát, ifjabb Mistarka
György amerikai lakost, kinek
legutóbbi tudott címe 10 West
29th Street, New York City volt.
Már nyolcadik éve, hogy nem
hallatott magáról semmit és 70
esztendő öreg apja nagyon sze-
retné tudni, hogy él-e és hogy
van. Akik tudnak felőle, irjanak
vagy nekünk, vagy egyenesen
idősebb Mistarka Györgynek,
Budapest, I. Verpeléti ut 3 szám
alá.

E. Z. Brew Purity jelzéssel

Nem kell főzni. Nem kell hozzá cukor. Nincs szaga
Két 3 fontos kanna süritett maláta és komló.

Rendes ára \$1.25 darabja. Egy tucat \$11.—

FOKMERŐK:

Garantált U. S. vámház fokmérő\$1.50
Egyszerű fokmérő 1.00
Maláta és sör fokmérő ára 1.50
Purity jelzésű

CUNARD-ANCHOR

Legnagyobb, leggyorsabb hajók a világon. Kínáló bányászok. Van helyi ügynökség az ön városában is

Magyarországra, Jugoszláviára, Romániára és Csechoslovákiára Hamburgon át

SAXONIA Junius 9-én
II. o. \$180, III. o. \$125 és \$5 adó.

Triest, Fiume és Dubrovnikon át
PANNONIA, Junius 4-én
II. o. \$200, III. o. \$125. Adó \$5

ITALIA Junius 14-én
Kabinjegy \$175, III. oszt. Dubrovnikba \$125, Triest, Fiume \$115 Adó \$5.—

Cherbourg vagy Southamptonon keresztül
MAURITANIA Junius 9
AQUITANIA Junius 14

Thurmond és vidéki magyarok

Megbízható bankunkba bátran fordulhatnak az ó-hazába való pénzküldésért. Bankunk az Egyesült Államok bankjainak felügyelete alatt van.

Betétek után 3% kamatot fizetünk.

PÉNZT küldünk az ó-hazába.

J. HUGH MILLER cashier

National Bank of Thurmond

Thurmond, W. Va.

Gyors! Pontos. Biztos!

PÉNZKÜLDÉS

Magyarországra, Cseho-szlovákiára, Romániára és a világ minden részére.

HAJÓJEGYEKET ELADUNK

Kihozatalt elkészítünk Biztonság okáért forduljon az alábbi címre:

A. A. Bartifay & Co.

415 MARKET STREET, McKEESPORT, PA.

American Express ügynöksége

Matewan és vidéki magyarok!

Ne küldjetez pénzt idegen bankokba. Jöjjetek hozzám, ahol becsületesen bányászok. Mr. A. D. Dicke, a bank pénztárnoka, a magyarok igaz, jó barátja.

Betétek után 3% kamatot fizetünk

ALAPTOKE 450,000.00

THE MATEWAN NATIONAL BANK

MATEWAN, W. VA

R. M. S. P.

NEW YORK-HAMBURG
ODUNA Junius 18, Julius 30
ORBITA Junius 2, August 18
OROPESA Julius 16, August 27
3-ad osztályú utasok kitűnő ellátásban részesülnek

THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.
26 BROADWAY, NEW YORK

Külföldi Magyarság

a külföldi Magyarok Szövetségének hivatalos lapja. Előfizetési ára egy évre 4 dollár. Kiadóhivatal: Budapest IX. Lónyay-utca 17. Ha még nem jár önnek rendelje meg.

Elveszett emberek...

A nyomor fülledt atmoszférájában fogant az életük, szüleik kinos, keserves szerelemben találtak egymásra és nem volt örövendő szó eljövételükön, hanem a szegénység köpött, unott szalmazsákján nyitott szemük a kék égre. Nöttek, növekedtek, mint a gyom a vetésben — nyomoremberek, bűnre hivatott sápadt virágok az emberiség nagy rengetegjében — négy éves korukban munkába fogta vézna testüket a rideg élet: hozzá kellett járulniok a család fentartásához; közben-közben rájuk kacsintott élénk, hívogató szemével a gonoszság, amely azután első eltévelyedésükkor durva diadalt aratott a kis ember fölött.

És tovább nőttek. Kezdték tisztán látni az élet elviselhetetlenül súlyos terheit és a min által nyújtott veszélyes, de színes könnyedségeket. Kezdték különbséget tenni a kettő között és árván maradt a tragikumteljes, de nehéz élet és durva kacajjal hangzott fel a bűn nevetése, amely újabb híveket szerzett magának a nagy gonosztevők mellé a nyomoremberek sorából. S nőnek, növekednek a nyomorúság gyermekei. Kitanultak csinálják üzemeiket, arcukon ártatlansággal, de szívükben a legmélyebb romlottsággal követik szőlőmossáigat és egyre alacsonyabban kerülnek a fertőbe, amely magához ragasztja és soha többé el nem ereszti őket, hogy azután 12—14 éves korukban tökéletes gonosztevők legyenek.

Az újságíró az életben való kalandos barangolása közben gyakran találkozik velük. És ezekről a találkozásokról hoz magával néhány pillanatfényképet.

„Apám meghalt, anyám beteg...”

Egyik hosszabb utcáról sötét sikátorok nyílnak az este szuszában. A nyomor negyede. Két fiúcska áll elénk a hold halvány est világosságában. Nyolc éves lehet egyik, hat a másik. A kisebbik megszólal:

— Bácsi, az Isten áldja meg, adjon egy pennit. Kenyeret szeretnék venni, olyan éhes vagyok.....

— Kenyeret venni..... Most, este kilenc órákor. Hiszen minden üzlet be van zárva.

— Nem is most venném meg, hanem holnap reggel, amikor még éhesebb leszek. Apám nincsen, anyám beteg, a bátyám munkanélkül van. Délóta oda vagyunk tüzelőért, ott van a másik oldalon, de nagyon éhes vagyok. Bácsi, adjon egy pennit!.....

A pajtása vállán szürke vászonból kenyérsák. Az előbbi kolduló azt mondja, hogy a közeli vendéglőből kenyérdarabokat visz haza a pajtása. Azonban ebből neki semmi sem jut, és rimánkodóan még egyszer csendül a hangja:

— Bácsi, csak egy centet.....

A gyerek hangjában van valami, ami a világ legnagyobb színeszereire emlékezteti az embert. Valami bántó tökéletesség, amely mellett észbe jut az embernek, hogy az igazi nyomornak és az igazi rászorultságnak nincsenek ilyen kiszámított hangjai. Ezért kérdést adunk fel a fiúnak, hogy mi a neve. Megmondja. Az utcát és számot is, ahol laknak.

— Hát fiam, én most elmegeyek véletek. Ha igaz, amit mondtál, segítsek rajtad, de ha hazudtál, átadlak a rendőrnök.

A két gyerek egymásra néz, és látszik rajtuk a félhomály ellenére is, hogy megrettennek. Három ugrással odaát vannak a tulsó járdán, felragadnak valami zörgő köteget és eltűnnek az egyik közben. Belévesznek a félhomályba, de nem számolnak

azzal, hogy a zörgő csomag elárulja utjukat. Így könnyű a házra találni, ahol eltűnnek, mert ott azon a tájon elnémul a zörgés. Két asszony áll a kapuban. Élesen hangzik a szavuk:

— A gyerekek után tetszett jönni? Csak ide tessék bemenni. Két rossz kőlyök az, kérem alásan. Egész nap csavarognak.

Öreg, korhadt a ház. Alig lehet megtalálni az ajtót, amely mögött a nyomorúság bujt össze szegénylős, fülledt szemérmelenségben. És minden kiderül. P. Károlynak — aki csak egy centet kért kenyérre, — apja, anyja él, négy felnőtt testvére van, akik dolgoznak és mikor elmondjuk az esti kaland részleteit, egyik bátyjából önérzetesen dagad ki a megbotránkozás:

— Hát így vagyunk, Karsci? No megállj. Így szerzel pénzt így hoztál haza a multkor egy esomókut, amire azt mondtad, hogy az utcán találd? Koldulni jársz? Ezért megkapod a magadét!.....

És mikor távozunk, sirás csap ki mögöttünk a tavaszi éjszakába. P. Károlyt veri a bátyja, de a sirás mintha nem lenne őszinte s mintha mélyen ott bujdoskolna a számítás, hogy P. Károly holnap, holnapután vajjon hogy tesz szert néhány koronára?.....

K. József karrierje.

K. Józsefet a lelenből vette ki a derék vidéki kovácsmester, de a fiu harmadik héten megszökött tőle. Begyalogolt a városba, elkeveredett az apró bűnösök között, valami tapasztalatot elzóttról is hozott magával, ehhez új fogásokat is tanult és nagyszerű tolvaj vált belőle. Egy felnőtt gonosztevő felismerte képességeit és maga mellé vette. Együtt jártak kisebb-nagyobb kirándulásokra, ahonnan mindig zsákmánnyal tértek haza. Mesterét két ízben is letartóztatták a detektívek, azonban meg tudott szökni és azt mondják: szökésében nagy része volt kis emborájának. Most harmadszor azonban a felnőtt gonosztevővel csipték el a detektívek és kiderült, hogy a 11 éves K. József mögött olyan mult van, amilyenről megrögzött vén bűnösök is csak dicsékvéssel tudnának beszélni.

A 12 éves betörővezér

Két kiskorut vallatnak a detektívek. Az egyik 13, a másik 12 éves. Betörőbandájuk volt öt taggal és a bandának a 12 éves fiu volt a vezére. Több boltot, ugyszólván teljesen kifosztottak furfangos módon, a nélkül, hogy az ajtó felnyitásával bajlódta volna. Egyszerűen kitörték az ablak üvegjét, az így támadt nyíláson bedugtak egy hosszú, kampós horoggal ellátott rudat és könnyedén emelték ki mindent, amihez így hozzáfértek: takarót, üveget, poharakat. Körülbelül husz lopást követtek el ilyen módon.

A fiatal bandavezér úgy került a rendőrség kezére, hogy társa — a 13 éves fiu — féltékeny lett rá sikerei miatt, egy alkalommal összeveszték a zsákmányon és névtelen levelet írt a rendőrségnek, amelyben elárulta a cimboráját. A 12 éves betörővezér azonban megneszelte a dolgot, elszökött otthonról és csak másfél napos kutatás után akadtak rá a detektívek. A rendőrségen azonban tagadt. És még akkor sem akarta beismerni bűncselekményeit, mikor a társa szemébe mondott mindent.

A két fiatal gonosztevő a fiatalokruak bírósága elé került.

A 2 esztendősi tolvaj.

Hihetetlen, de megtörtént. Egy alig két éves pötttyömyi

A tollgyártás

Amikor az emberek a papírost még nem ismerték, kőre, fára és állati bőrkre írtak, de nem tollal, hanem vésővel és ecsettel. Amikor az egyiptomi papirusz-kákából készült papíros elterjedt, egyiptomi nádából faragott tollat használtak és koromból meg gyantából kevert tintával írtak. De valamennyi írószerszám között a ludtoll volt legjobban elterjedve és a ma élő öreg emberek közül is még sokan olyat használnak.

A kétezer éves római emlékek kiasása alkalmával akadtak először a mai írótollhoz hasonló bronztollakra. 1550 körül egy német ember leírta, hogyan kell fömoltat csinálni és 1700-ban Angolországban már használtak is acéltollat. A legelső acéltollakat kézi szerszámokkal vagdoszták ki vékony lemezekből. Ez a munka roppantul fáradtságos volt, a tollak pedig az írásra nem eléggé alkalmasak. Az 1803-ik évben nyílt meg Birminghamban — ebben a nagy angol iparosvárosban — az első tollgyártó műhely. Az új mesterség hamarosan elterjedt és 1810 körül, vagyis száz esztendővel ezelőtt jutott eszébe egy angol embernek, hogy a fémtoll gyártására szabadtalant szerezzen. 1820-ban alapították Angolországban az első tollgyártó Addig kizárólag kézimunkával állították elő a tollakat, de 1830 után már gépek tették a tollgyártáshoz való acélt vékonyabbá és ruganyosabbá. A géppel való tollgyártás hamar tökéletesedett és a ludtollat idővel teljesen kiszorította az általános használatból. Ma hetenkint körülbelül negyvenöt millió tollat használnak el az emberek, amelyeknek előállításán tizenkét angol, három amerikai, három francia, két német, egy osztrák és egy magyar gyár dolgozik. 1830 táján egy tucat tollnak az ára még husz korona volt és ezért az elromlott tollakat megjavították, darabonként 50 fillérért. Ma már erre nincs szükség, mert ezért egész doboz új tollat vásárolhatunk.

A toll gyártására ma leginkább acéből használnak, mert a vasból s sárgarézből készült toll könnyen elgörbül és hamar elromlik. A tollgyártásra való acélt két hatalmas henger olyan vékony lemezekre lapítja össze, hogy ötven ilyen lemez egymás fölé rakva sem vastagabb, mint egy centiméter. Minél erősebb a lemez, annál jobb a toll. Az acéllemezről gép vágja ki a tollalaku lapos szeleteket. Ez elég egyszerű munka, mégis nagy figyelmet és lelkiismeretességet kíván, mert a vágószerszámnak állandóan élesen kell maradni s néha óránként 5—6-szor is újra élesre kell fenni, mert különben a toll legfontosabb része, a hegye, nem lesz jó és használható. A vágógépből a toll másik gépbe kerül, amely belevágja a tollon látható lyukakat és oldalvágásokat amelyek arra valók, hogy a toll ruganyosabb legyen. A harmadik gép a disztést vagy a gyár nevét nyomja bele és csak ezután kerül abba a gépbe, amely vályualakúra hajlítja.

A toll ekkor még egészen puha, ide-oda hajlítható, mintha ólomból volna, tehát meg kell keményíteni. Ez úgy történik, hogy a tollakat izzóra hevítik, azután olajjal lehűtik. De a toll még most se kész, még gyenge tűzfűtött ugyan úgy pörkölök, mint a kávé, hogy rugalmas legyen. Ha már elég rugalmas, akkor ismét gépbe kerül, mely a hegyét ráspollal kifeni és meghasítja. Most már csak a tisztítás, válogatás és csomagolás van hátra. A tollat a kék, barna vagy aranyos szín a rozsdásodástól óvj meg.

ÉRTESÍTÉS!

A magyar bányászok bankja felkéri ügyfeleit hogy a jövőben minden levelezést, pénzküldeményt és betétet közvetlen a bank címére

WARFIELD, KY.

postára küldjék.

Sok esetben a money ordereket a Himler Coal Company postaállomására, — HIMLerville, KY. címre állítatják ki Ez által a bank hátráltatva van a munkában és a money orderek kezelésében, mert azokat nem válthatjuk be, mivel a bank rendes postája a Warfieldi postán lesz lebonyolítva.

Ez által ügyfeleink megbízásait pontosan és akadálytalanul intézhetjük el.

HIMLER STATE BANK WARFIELD, KY.

Magyarországi hírek

A sóskaeszedő gyerek gyilkosa a rögtönítelő bíróság előtt.

A rögtönítelő bíróság ma délelőtt Mácsi Mihály 69 éves edelényi mezőúr bűnügyét tárgyalta, aki néhány nappal ezelőtt Edelényben Szendi Ilona 12 éves kisleányt, aki társaival a mezőn sós-kát szedett, Manlicher fegyverével agyonlőtte. A kir ügyészség emiatt szándékos emberölés bűntette miatt emelt vádat a mezőúr ellen.

A tárgyaláson dr. Perjessy Mihály kurai bíró elnökölt. A vádat dr. Horkay Ferenc ügyész képviselte. Védő dr. Holics Pál ügyvéd.

A vádlott kihallgatása során kijelenti, hogy bűnösnek érzi magát, de „az Isten elvette az eszét és nem tudja miért lölte agyon a kisleányt.” A mezőn a kisleány sós-kát szedett, azon a réten, amely felügyeletére volt bízva. Mikor meglátta, reákiáltott, hogy „Ki vagy? Tedd le a sós-kát!” Ennyire emlékszik, a többiről nem tud beszámolni.

Vádlott után a tanukat hallgatták ki. A három kis gyermek, akik szintén Szendi Ilonával együtt szedtek sós-kát, nem tettek lényeges vallomást.

Dr. Dobos József törvényszéki orvosszakértő véleménye szerint lehetséges az, hogy a 69 éves öreg, akinek a feje állandóan reszket, beszámíthatatlan állapotban követte el tettét.

A perbeszdek meghallgatása után a bíróság tanácskozára vonult vissza. Azután kihirdették az ítéletet, amely szerint Maes János bűnügyét a rendes bírósághoz tették át.

A cserépfalvi gyilkos a bíróság előtt. A Maurer tanács ma délelőtt tárgyalta a szándékos emberöléssel vádolt Balogi István 21 éves cserépfalvi földműves és Endrös András, valamint egy fiatalokru társának a bűnügyét. Balogh István és Kis Tóth István régi haragosok voltak és ezelőtt három évvel egy verekezés alkalmával Balogi ellenfelének kiszurta egyik

szemét. Kis Tóth István azóta folyton fenyegette Balogit, hogy megbosszulja magát rajta. A mult év szeptember 18-án Cserépfalun Balogi István két társa biztatására Kis Tóth Istvánnal összeszólalkozott, majd a hátába döfte a kését és többször beleszúrta. A szerencsétlen áldozat nyomban kiszenevedett. A vádlottak a tárgyalás folyamán tagadják bűnösségüket. Balogi azzal védekezik, hogy azért követte el tettét, mivel Kis Tóth István őt állandóan fenyegette.

A cserépfalvi gyilkosok, Balogi István, Erdős András és egy fiatalokru társuk bűnügyében tegnap délen hirdette ki a bíróság az ítéletet. A bíróság Balogi István szándékos emberölés miatt 8 évi fegyházra, Erdős Andrást mint bűnszegedet, négy évi fegyházra, a fiatalokru vádlottat pedig egy évi és 8 havi fogházra ítélt.

Öngyilkosság. Tóth Sándor 17 éves diósgyőri lakos, lakásán felakasztotta magát. Hozzáartozói észrevették és levágták a szerencsétlen fiút a kötélről, aki azonban anklül, hogy eszméletre tért volna, meghalt.

AKAR-E

AMERIKAI UTLEVÉLLEL HAZAMENNI?

Olvassa el a Kihozatalról és Hazamenetéről szóló új könyvet, abból mindent megtud.

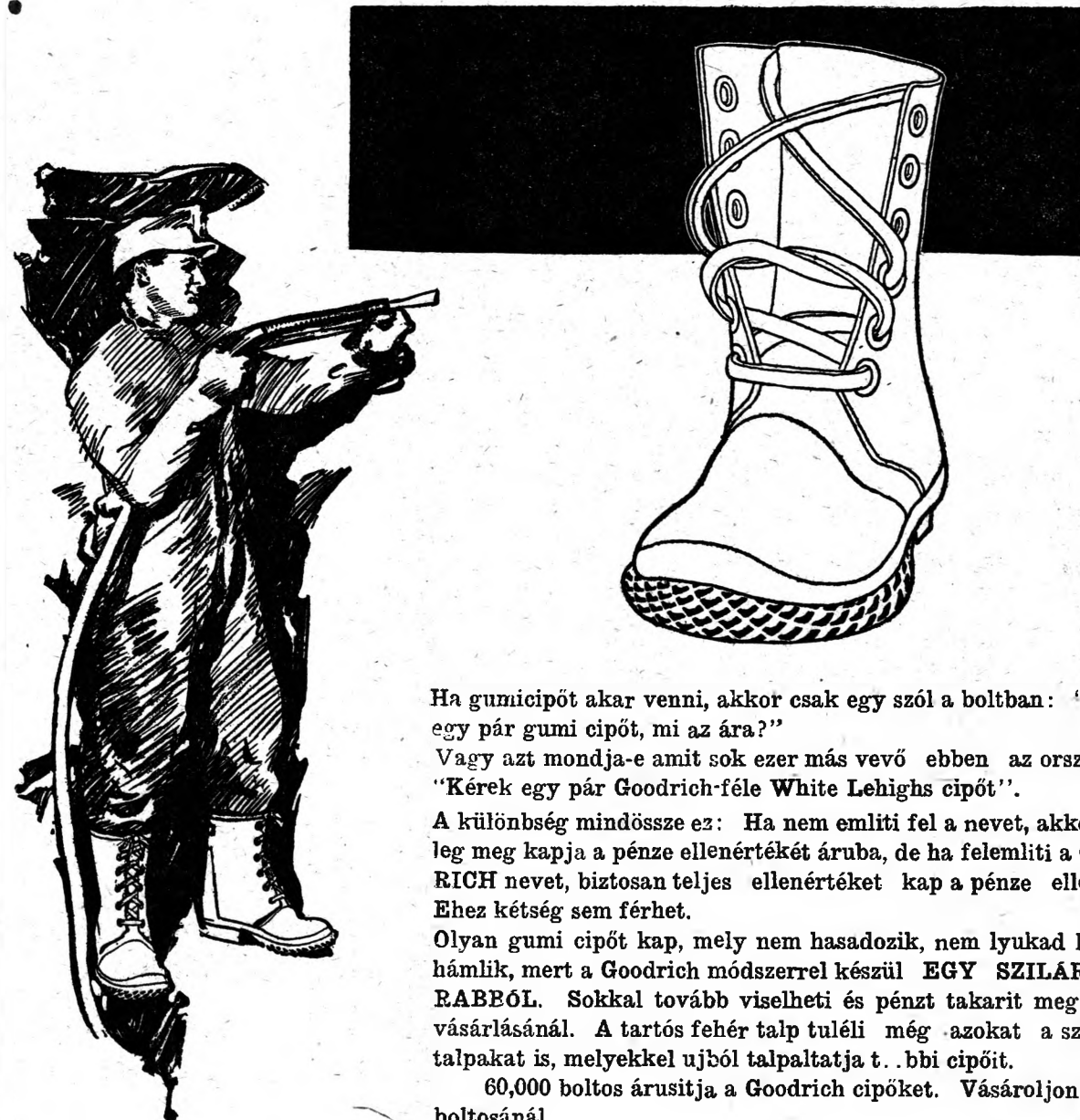
A könyv ára \$2, ami ajánlott levélben küldendő a következő címre:

Dr. Francis Marthy

1064 Madison Avenue

New York, N. Y.

Figyelje meg a VÖRÖS VONALAT a cipőszárán
Look for the RED LINE 'round the top

Ha gumipipót akar venni, akkor csak egy szót a boltban: „Kérek egy pár gumi cipőt, mi az ára?”

Vagy azt mondja-e amit sok ezer más vevő ebben az országban: „Kérek egy pár Goodrich-féle White Lehighs cipőt”.

A különbség mindössze ez: Ha nem említi fel a nevet, akkor esetleg megkapja a pénze ellenértékét áruba, de ha felemlíti a GOODRICH nevet, biztosan teljes ellenértéket kap a pénze ellenében.

Ehez kétség sem férhet. Olyan gumi cipőt kap, mely nem hasadozik, nem lyukad ki, nem hámlik, mert a Goodrich módszerrel készül EGY SZILÁRD DARBABÓL. Sokkal tovább viselheti és pénzt takarít meg a cipő vásárlásánál. A tartós fehér talp tuléli még azokat a szőgezett talpakat is, melyekkel újból talpaltatja t. bbi cipőit.

60,000 boltos árusítja a Goodrich cipőket. Vásároljon a saját boltosánál.

THE B. F. GOODRICH RUBBER COMPANY, AKRON, OHIO

GOODRICH
HI-PRESS
RUBBER FOOTWEAR

Hasznos tudnivalók

AMIBŐL A CERUZA KÉSZÜL.

Az emberi művelődés fejlődésében bizonyos ásványoknak igen nagy fontosságú szerep jutott. Ha csak a gépiparra és a gyáriparra gondolunk, könnyen megállapíthatjuk, hogy ezeket két ásvány fejlesztése a tökéletesség lemagasabb fokára: a vas és a szén. Az emberiség előrehaladását segítő ásványok közé tartozik a grafit is, amelyből a mai embernek nélkülözhetetlen írószerszáma, a ceruza készül. A ceruzát írónak is szokták nevezni, mintha ön volna benne, pedig a grafitban nincsen sem ő, sem ólom. A grafit, édesestevérei a szén, és a drága gyémánt, amelyről tudjuk, hogy szintén szénanyag. A természetben előforduló grafit vaskos, szemeses, tömött, sokszor leveles és pikkelyes ásvány. Eltekintve, kis mennyiségben, gyakran fordul elő szilárdan, de nagy ritkán egész táblákat is találunk. A grafit vasfekete színű, a karcra szintén fekete és fényes. A papíron vagy más alkalmas anyagon fekete nyomot hagy, ha végighúzzunk rajta. Ez a tulajdonsága tette és teszi ma is értékessé az emberek előtt.

Grafitot legelőször 1550-ben találtak Angolországban. Rögtön felfigyeltek a használhatóságára és az értékére. Azelőtt ugyanis a ceruzát egyáltalában nem ismerték és a régi rajzolóok ólomból vagy ónból készült pálcikákat használtak. Nagyon drága volt, kilóját 400 koronáért árulták. Az angol kormány hamarosan kiadta a rendeletet, hogy a grafitot csak ceruza alakjában szabad kivinni Angolországból. Még ezelőtt 40-50 esztendővel, míg az angol grafitbánya ki nem merült, ugyszólván egész Európát egyedül Angolország látta el ceruzával.

Szerencsére még az angol grafit teljes kifogyása előtt, 1850-ben Ázsia északi felén, az orosz birodalomhoz tartozó Sziberiaiban — a híres Bajkál-tó környékén — fedeztek fel igen jó minőségű grafitot. Ebből az ázsiai grafitból néhány évtizeden keresztül gyártottak ceruzákat, addig, amíg Európában nem akadtak újból grafitra. A sziberiai grafitbánya óriási mennyiségű grafitot tartalmaz ugyan, de az ásvány elszállítására arról a távoli vidékről nagyon sokba kerül. Legjobban télen szállítható, mert a megfagyott sziberiai országutakon a szánkó elég gyorsan halad és a szállítási aránylag olcsó. Mégis egy félvélnél több idő szükséges, míg a grafit Sziberia-ból Európába jut és ezért az ára is emelkedik: métermázsája 1200 koronába, egy-egy kiló tehát 12 koronába került béke időben.

Ezidőszent átvilág legfontosabb grafittermő helyei Ausztriában, Németország déli felén és az ázsiai Cejlon szigetén van. Csehszlovákiában 140, Morvaországban 45, Alsóausztriában 30, Stájerországban 6 és Karintiaiban 6 grafitbánya van. Mindannyi közül legnevezetesebbek a Csehszlovákia déli részébenSchwarzenbach mellett levő bánya, melyek az egész világ összes grafitbányái közül a legkitűnőbb ceruzaanyagot szolgáltatják. Az Európában gyártott 100 ceruza közül 90 készül ebből a csehszlovák grafitból. Ausztriában évenként kétszáz ezer métermázsas tiszta grafitot bányásznak. Ennek az anyagnak csak kis részét dolgozzák fel Ausztriában, legnagyobb része Németországba, Angolországba, Belgiumba és Franciaországba kerül. Németországban, Passzau város környékén, a Duna mellett vannak grafittelepek, amelyek azonban sokkal kevesebbet termelnek az ausztriai telepeknél. A cejloni grafitbányákban még több grafitot bányásznak mint Ausztriában. Az egyik grafitban oly gazdag Angolország ma már minden grafit szükségletét idegenből szerzi be. Magyarországon jelentéktelen mennyiségű és nem tiszta grafitot Offenbányán és Máramarosban találtak. Észak-Amerikában Kana-

da és Kalifornia, Ausztráliában pedig Újzélendsziget bányái adnak nagyobb mennyiségű grafitot. A világszerte kibányászott grafitásvány egy részéből ceruza készül. Az angolok az első ceruzákat nagyon egyszerű módon készítették. A grafitot úgy, amint a bányából kikerült, megfelelő nagyságú, hosszukás, vékony darabokra, pálcikákra fűrészték és fába foglalták. Száz évig gyártották így a ceruzát. A németországi bányorok, akiknek a grafitja nem olyan tiszta, mint az angoloké, nem tudtak ilyen módon ceruzát gyártani. Ők előbb porrá törték az ásványt, szitálással megtisztították, kénnel összeolvasztották, lepényt öntöttek belőle és amikor kihült, ebből vágtak vékony pálcikákat. Az így készült ceruza nem volt olyan jó, mint az angol, mert sok egyéb hibája mellett hegyezés közben nagyon könnyen tört le a hegye.

Csak száz évvel ezelőtt jöttek rá a ceruzagyártás mai módjára. Ma tudniillik nem vágnak pálcikákat a tiszta grafitból, mint az angolok tették. Kénnel sem keverik a porrá zuzott és megtisztított grafitot a bányorok módjára, hanem agyaggal gyurják össze. Mielőtt azonban összegyúrnák, a grafitot és az agyagot is iszapolják. Ez úgy történik, hogy a grafitot és az agyagot is áztatókadákba teszik és vizet feláztatják. A feláztatott anyagot a keverőkészülék jól felkavarja, minek folytán a durvább ásványsemek a kádban leülepednek, a parányi szemecskéket pedig a vízben lebegnek. Ezt a vizet másik kádba vezetik, amelynek a fenekén aztán lerakódik a finom iszap. Ezt a finom iszapot levegőn megszárítják, aztán belőlük megfelelő mennyiségű lemérnek, vizet pépszerűvé puhítják és a keverőmalomba teszik.

Minél több anyagot kevernek a grafithoz, annál keményebb lesz a ceruza, de annál többre kell a keverőmalomban átdolgozni. Igen finom ceruzák készítésekor az anyagkeveréket százszer is át szokták dolgozni. A keverés után a vizet kipréselik belőle, aztán teljesen kiszáradt lepényeket finom porrá őrlik és annyi vizet nedvesítik át, hogy könnyen formálható legyen és a kolbász-töltőhöz hasonló edénybe teszik, amelyből nagy gyorsasággal nyomul ki a vékony grafitzsal. A végteleen grafitzsalát egy munkás éles késsel ceruza hosszúságú darabokra vágja és kemencébe rakja, ahol 1500 foknyi hősségben, tehát rettenetesen nagy, izzó forrósságban több órán keresztül hevítik, mert így elveszti a törekenységét. Most már csak fába kell foglalni. A legfinomabb ceruzákat ecdrusfába, a kevésbé finomakat égerfába, fehér gyertyánfába, a legolcsóbb fajtaikat pedig puhafába foglalják.

A ceruzagyártás legjobban a német birodalom egyik nagy tartományában: Bajorországban fejlődött ki. Az ottani Nürnberg város környékén 23 ceruzagyár működik. A bajorországi ceruzagyárak több mint tízezer munkást foglalkoztattak és hetenként öt millió ceruzát gyártanak. Tetszetős külsejű és jó minőségű ceruzákat készítenek már magyar földön is, mégis azt tapasztaljuk, hogy a Magyarországon elhasznált ceruzák legnagyobb része osztrák gyárakból kerül ki.

A grafitból készített ipareiknek közül legfontosabb a ceruza, pedig 100 kiló grafitból mindössze 4 kilót használnak ceruzagyártásra, a többitől más egyéb készül. Grafitból készítenek olyan csupokat, tárgyeket, melyek az acélnál is jobban állják a tüzet. Ceruzagyártásra a vaskos, finom szemű grafit anyagot használnak, — a tüzelő edények készítésére inkább a lazább és pikkelyes fajtájú grafit alkalmas. A vaskállya festésére és a rozsdától való megóvására használt vaspör sem más, mint grafit.

Finom por alakjában, vagy pedig olajjal keverve, jól tapadó gépke-
nőcsöt ad. A világító gáz gyártása
közben tiszta és igen kemény
szénanyag rakódik le a csövekbe.
Ez is grafit, amelyből olvasztótá-
gelyeket és villamos ívlámpákba
való szénrudaeszkákat készítenek.
Használják a grafitot fényszerű és
festőszerű is. Ma már mesterséges
uton is tudnak grafitot előállítani.

A SPANYOL SZÉN ÁRA.

Barcelonából jelentik, az astu-
riai szén ára a legutóbbi héten a
következő volt. Szitált szén 125
pezeta, Tömszén 125 pezeta, dió
szén pedig 35 pezeta tonnánként.

ÉLÉNK A BELGA SZÉNPIAC

A belga szénpiac, különösen
ami a kivittelt illeti, a múlt héten
nagy élnkséget mutatott. Nem-
csak Angliából, hanem Európa
majdpm minden részéből érke-
tek nagyobb rendelések.

LESZÁLLÍTOTTÁK AZ

OLASZ SZÉN .ÁRÁT.

Az olasz kormány a magánipari
célokra szolgáló szénnek az árát
a következő módon szállította le.
Westfalai gözszen 275 lira ton-
nánként, belga és felső sziléziai
szén 260 lira tonnánként.

A RUHR VIDÉK TERME- LÉSE.

A legutóbbi hivatalos kimuta-
tás szerint Németország Ruhr-
vidéki bányái április hó folyamán
7.610.000 tonna szenet termeltek.

AZ ELPUSZTITOTT FRAN- CIA BANYÁK TERMELESE.

A legutóbbi hivatalos kimuta-
tások tanúsítják, hogy a részben
elpusztított francia bányák ter-
melése 1920-ban határozottan
emelkedést mutat az 1919 esztén-
dével szemben, de a termelés
egyáltalában nem érte el a háború
előtti termelés méreteit. Az arány
körülbelül a következő. Anichei
bányában 1920-ban 581.937, 1919-
ben csak 103.655, de ellenben
1913-ban 2.092.891 tonna szenet
termeltek. Ezekből az adatokból
látható, hogy még csak meg sem
közelíti az ideit termelés a hábo-
rú előtti termelés arányait.

MINGO COUNTYBAN CSEND VAN.

Szerda, 25-ike óta, mikor Nolan
közéleben volt egy kis lövöldözés,
csend van a fenyegetett területen.
Brockus kapitány állandóan
kapja a híradásokat főhadiszállá-
sára az egyes kirendelt csapatok-
tól és mindegyik jelentésből az
tűnik ki, hogy a rend helyreállt.
Ugy látszik az ostromállapot el-
rendelésre bevált. A kentuckyi ol-
dalról is megnyugtató jelentések
érkeztek.

Spring közelében három sztrá-
koló bányászt tartóztattak le, a
kik egy néger bányamunkást
akartak megfélemlíteni. Az ost-
romállapot kihirdetése óta 24
egyént tartóztattak le, mindany-
nyit a hadiállapottal járó szabá-
lyok megsértésével vagy áthágá-
sával vádolják.

Toms Creek és vidéki Magyar Bányászok !

Ne tartásztok pénzeseket ide-
gen városban. Tartásztok azt itt,
a bányászok bankjában. Ban-
kunk oly biztos, mint bármely
legnagyobb bank. Magyar bá-
nyászokat szívesen látunk. Sok
magyar ügyfelünk teljes biz-
alommal van hozzánk.

The Miners Bank of Commerce

C. O. RAMSEY, Pénztárnok
COEBURN, Virginia

Ez az orvos meggyógyítja SÉRVÉT

Kés és operáció nélkül s a
mellett a beteg nem veszít
munkaidőt.

Különös érdekűdést keltett Dr.
Andrew O'Malley Wilkes-Barre, Pa.-i
orvos az ő nagyszerű módszerével,
mellyel sérvet, Hidrocelet és ideg-
bajokat gyógyít minden kés vagy
operáció nélkül, kivéve hol a baj már
nagyon súlyossá vált. A kezelés sem-
mi hátránnyal nem bír a beteg napi
munkájára.

Az általános vélemény állandóan
az volt, hogy sérvet csakis operáció-
val lehet gyógyítani, ez azonban már
helytelen gondolkozás.

Dr. O'Malley professzionális életé-
nek legnagyobb részét a sérv operá-
lás nélküli gyógyításának megfekté-
sére fordította és munkájában sikert
aratott, amennyiben ezt a módszert
minden kétséget kizárólag megfej-
tette.

Hálás betegeknek egyike a követ-
kezőket mondotta:
Igen tisztelt Doktor Ur!

Tudatom önrel, hogy hál Istennek
teljesen rendben vagyok, a sérv ki-
van gyógyítva, a sérvkötőt már nem
viselem, de minék is viselném, mikor
nincs rá szükségem, az ön villamos
sérv gyógyezere megmentett azon
szemvédekettől, melyet 21 éven át
kellett viselnem, de most, mikor ön,
Dr. O'Malley ur teljesen meggyógyí-
tott, kés és operáció nélkül, Istennek
áldását kívánom öre, kedves nejére,
és gyermekeire. — Isten áldása ma-
radjon mindnyájunkkal.

Dobán Imre, Deftor, N. Y. B. 57.
A fenti levél valódiságát hitelesen
bizonyítja:
Mindszenythy Kálmán, Notary Public.
My commission expires Feb. 19, 1921

Dr. O'Malley a következő kijele-
tést tette:

"Mintegy öt évvel ezelőtt, két évi
tanulmányozás után, felfedeztem az
én ugynevezett KÉMIAI villamos
módszeremet, sérvék gyógyítására és
azóta már sok száz sérvben szenvedőt
gyógyítottam meg vele. A Röntgen
sugarak fűfűdezése óta az orvosi és
operálási körökben még nem lett
nagyobb találmány bemutatva, mint
az én találmányom, amely az embe-
riségnek nagyobb hasznára lett volna.
Ha ön is egyike azoknak, akik

SÉRV BEN

ebben a borzasztó betegségben szen-
vednek, úgy én meg fogom gyógyítai-
ni. Ne várakozzék. A megfelelő ta-
nács csak egy levél megírásába kerül
önnek, vagy jöjjen be személyesen
hozzám s meg fog menekülni a sok
évi szenvedésektől és attól, hogy ba-
ja esetleg komoly fordulatot vesz.
Írjon ingyenes részletes felvilágosí-
tásért és csatoljon levelehez 6 cen-
tet bélyegben.

Magyarul írunk s beszélünk
Tisztelt O'Malley Doktor ur.

Szíveskedjék a szakadással írt ké-
pes füzetecskét részemre megküldeni

Név
Utca
Város

Dr. A. W. O'Malley
(SPECIALISTA)
68 South Franklin Street,
Fél blocknyira a bányász bankhoz

WILKES-BARRE, PA.

Storagekiárusítás

\$55 az ára e \$200
gyönyörű

értékű vadonat új, mely
dalolópnekn, mely
storage-ben maradt.
Vele adunk ingyen
számos LEMEZEZT és
GYÉMANT TUT. —
Tíz évi jóállást vá-
lálunk. Vannak más
Victrola gépeink is.

Mi fizetjük a szállítási költsége-
ket és mindenkinek meg van en-
gedve a gépet megvizsgálni, mi-
előtt kifizeti.

Külön kedvezmény e lap olva-
sóiának. Aki e hirdéstet kívánja és
beküldi, \$3.00 engedményt kap.

Western Furniture Storage
2810 W. HARRISON ST.,
CHICAGO, ILL.

Arthur I. Zeiger
MAGYAR ÜGYVÉD
442 FOURTH AVENUE
Pittsburgh, Pa.

Egyleti kalauz.

Alsó Tug River-i Magyar Munk-
kás Betegsegélyző Egylet.
Atakult 1903 október 1-én.
Anyasoztály, Gary, W. Va.

Főtiszviselők névsora:
Főelnök: Sidlőczy József, Box 52.
Thorpe, W. Va. Főlelnök Németh
Ferenc, Box 224, Gary, W. Va. Fi-
tárkár Vincze János, Box 55, Filbert,
W. Va., kihez minden vidéki tag le-
vele küldendő. Főpénztárnok Garay
János, Box 1, kihez minden egyleti
pénz küldendő. Főjegyző Gönczi Ber-
talan, Box 73, Thorpe, W. Va. —
Főlelnör: Kis Csitári János. —
Póttag: Horváth István. — Há-
mas bizottság: Szegei György,
Hajzer József, Szücs István. Szertár-
nok: Németh Ferenc. Ajtóőr: Török
Gedeon. Hármas bíróság: Szász
György, Orosz István, Kun Gábor.

Tiszviselők az 1-ső osztálynál.
Elnök: Bartha András, alelnök:
Horváth István, titkár és jegyző Ko-
leszár József, Box 55, Filbert, W. Va.
Pénztárnok Vincze János, számvé-
vő: Turbucz Ferenc. Hármas tagu bizot-
ság: Garai János, Karáth Lajos, Csá-
kos János. Amerikai zászoltartó Tóth
András. Magyar zászoltartó Daróczi
Sándor, ajtóőr Tóth András.

Tiszviselők a II. osztálynál.
Elnök: Szegei György, alelnök
Palásti Dániel, pénztárnok Németh
Ferenc, Box 224, Gary W. Va., pén-
tári ellenőr Babracszi Mihály, titkár
és jegyző Dályai József, L. Box 313,
Gary, W. Va. Hármas tagu bizottság
Török Gedeon, Lengyel Imre, Bab-
rócski Mihály. Betegeltató Szur-
csi János, gyász zászoltartó Duddás
János, ajtóőr Micsi Ferenc.

Harmadik osztály: Pageton, W. Va.
Elnök: Nemes Ferenc, titkár Va-
lach Vendel, címe box 23, Pageton,
W. Va. Betegeltató Kóvér Lajos,
Pénztárnok Szatmári Márton, jegyző
Kolarics István, ajtóőr Lancsac Ist-
ván. Gyülesei tartja minden hó 3-ik
vasárnapján a titkár házában.

4-ik osztály, Gary, W. Va.
Elnök: Kiscsitári János, alelnök:
Majzer József, titkár Granila János,
Box 784, Gary W. Va. pénztárnok
Szász György, jegyző Kiscsitári Jó-
sef, pénztári ellenőr Szücs István,
S tagu bizottság Kun Gábor. Balogh
János, Kótróci János, zászoltartó
Kun Gábor, betegeltató Orosz Is-
ván, ajtóőr Huklaji János. — Gyüle-
seit tartja minden hó első vasárnap-
ján.

5-ik osztály, Earling, W. Va.
Alakult 1920 május 10-én.
Elnök és pénztárnok Puskás János,
box 433, alelnök Dimon János, titkár
Asbóth Ignác, box 331, Manbar, W.
Va., kihez az osztályt érdeklő levél
küldendő. jegyző Ördög János,
pénztári ellenőr Asbóth Ignác, Há-
mas bizottság Harcz János, Cseeres
Imre, Jánosok László, betegeltató
Mata István, ajtóőr Cseeres Imre.
Kaphat, ha azt idejében lefoglalja
nemcsak III., de II. osztályra is.

OHIO MAGYAR BANYÁSZ
SZÖVETSEG. Székhelye: Mur-
ray City, O. Hivatalos lapja a
Magyar Bányászlap.

Elnök Szabó József, alelnök Czaga
Károly, pénztárnok Boros József, tit-
kár Tóth Márton. Ellenőr Gindl
György.
Uj fiokok alakíthatók a környéken.
Érdeklődők forduljanak a titkárhoz
vagy Tamaska János elnökhoz box
433, Murray City, O.

HOLLISTER, O.
Első osztály.
Alakult 1917. december 16-án.
Elnök Gyurkó János, titkár Székely
János, címe box 77, Gloucester, O.
Az Első Magyar Kinizsi Pál Ma-
gyar Bányász Betegsegélyző Pártja
Női Egylet, Twin Rocks, Pa.

Alakult 1903 március 24-én Gy-
üleseit tartja minden hónap negye-
dik vasárnapján a saját helyiség-
ben, délután 2 órakor.

Elnök Kovács József, alelnök
Nagy Antal, pénztárnok Rojtos László,
titkár Nagy Lajos, Box 29. Expe-
dit, Pa. Jegyző Bortnyik János, pén-
tári ellenőr Nagy Gusztáv, bizalmi
bíró Kristán János, Nagy Lajos és
Szarvas János, zászoltartó Koren
Miklós és Bok István, ajtóőr Czipa
János.

Yatesboro, Pa. osztály.
Elnök Csabádi József, alelnök si-
mon József, titkár és jegyző Bodu
József, Box 203, Yatesboro, Pa., akthés
az egyletet érdeklő minden levelezés

Kinizsi Pál magyar bányász beteg-
segélyző egylet
Expedít Pa. Elnök Kriston János,
titkár Krivoska Márton, box 259
Expedít, Pa., jegyző Ifj. Duza Imre,
alelnök Bak István, zászoltartó Ko-
ren Miklós és Bak István, ajtóőr
Csipó János.

KOHÁNYI TIHAMÉR MAGYAR
MUNKÁS B. S. EGYLET
KALAUZA

2-ik osztály. Deegan, Pa.
Gyüleseit tartja minden hó 1-ső
vasárnapján. Elnök Imre János. Ti-
tkár Sepsi István, Box 27, Deegan,
Pa. Pénztárnok Lakatos János.

6-ik osztály. Adena, O.
Gyüleseit tartja minden hó 1-ső
vasárnapján. Osztály vezetője Bartók
Dániel, Box 162, Adena, Ohio.

7-ik osztály. Roda, Va.
Gyüleseit tartja minden hó 1-ső
vasárnapján. Elnök Eklies Péter
Titkár Komka József, Box 143, Roda,
Va. Pénztárnok Szabó József.

12-ik osztály, Hollister, O.
Gyüleseit tartja minden hó 3-ik
vasárnapján. Elnök és titkár Pápai
Sándor, Box 14, Hollister O. Pénztár-
nok Nagy Ferencné.

14-ik osztály, Monaville, W. Va.
Gyüleseit tartja minden hó 3-ik
vasárnapján. Elnök és pénztárnok:
Veszprémi Sándor. Titkár Németh
József, Box 125, Monaville, W. Va.

17-ik osztály, Rossiter, Pa.
Gyüleseit tartja minden hó 2-ik
vasárnapján. Elnök Bortnyik Pál.
Titkár Kermes András, Box 94, Ros-
siter, Pa. Pénztárnok Nagy Mihály.

18-ik osztály, Sagamore, Pa.
Gyüleseit tartja minden hó 3-ik
vasárnapján. Osztály vezetője Cs.
Szabó János, Box 156, Sagamore, Pa.

20-ik osztály, Linch, Ky.
Gyüleseit tartja minden hó 2-ik
vasárnapján. Elnök Csáky József.
Titkár Szász Ágoston, Box 45, Ben-
ham, Ky. Pénztárnok Lévai Miklós.

27-ik osztály, Soldier, Pa.
Gyüleseit tartja minden hó 3-ik
vasárnapján. Elnök Veres József. Ti-
tkár és pénztárnok Begyik János, Box
114, Soldier, Pa.

28-ik osztály, Edri, Pa.
Gyüleseit tartja minden hó 2-ik
vasárnapján. Elnök Csavanyák Al-
bert. Titkár és pénztárnok Szlancsik
János, Box 158, Edri, Pa.

30-ik osztály, Heilwood, Pa.
Gyüleseit tartja minden hó 2-ik
vasárnapján. Elnök Pethő Lajos. Ti-
tkár Csordás István, Box 263, Heil-
wood, Pa. Pénztárnok Pethő Lajos.

35-ik oszt. Coal Run, Pa.
Gyüleseit tartja minden hó 3-ik
vasárnapján. Elnök Bakos Ferenc.
Titkár és pénztárnok Molnár K. Mi-
hály, R. F. D. No. 1, Box 81, Liver-
more, Pa.

36-ik osztály Clymer, Pa.
Gyüleseit tartja minden hó 2-ik
vasárnapján. Elnök Lipcsik Adolf.
Titkár Lezsák János, Box 24, Clymer,
Pa. Pénztárnok Szónoki András.

37-ik osztály. Eleanor, Pa.
Gyüleseit tartja minden hó 3-ik
vasárnapján. Elnök Bodnár István.
Titkár Molnár András, Box 14, Elea-
nor, Pa. Pénztárnok Szabó András.

38-ik osztály. Heasting, Pa.
Gyüleseit tartja minden hó 3-ik
vasárnapján. Osztály vezetője Lipőcz-
ky János, Box 199, Heasting, Pa.

39-ik osztály. Lundale, W. Va.
Gyüleseit tartja minden hó 3-ik
vasárnapján. Elnök Balázs János.
Titkár és pénztárnok Nagy Károly,
Box 22, Lundale, W. Va.

Központi osztály.
Központi Elnök Szabó András.
Desire, Pa.
Központi alelnök Jaskó Antal
Clymer, Pa.
Központi titkár Kovács Ferenc,
Eleanor, Pa. Box 12. Kihez az egyle-
tet érdeklő levelek és jelentések kü-
ldendők.
Központi pénztárnok Veres András
Clymer, Pa. Box 435, kihez minden
egyleti pénz küldendő.
Központi ellenőr Molnár András,
Eleanor, Pa. Box 14, kihez az ellen-
őri jelentés küldendő.
Tagokat felvesz 16 és 45 év között.
A fent nevezett osztályok útján.
Uj osztály bármely helyen alakít-
ható 12 taggal. Érdeklődők forduljan-
nak a központi titkárhoz, aki szí-
vesen szolgál felvilágosítással.
Egyetlünk hivatalos lapja a Ma-
gyar Bányászlap.

1. Kinizsi Pál Magyar Bányász Bs.
Egylet, Expedít, Pa.

Alapítottak 1903. Március hó 24-én.
Elnök Kriston János, alelnök Bok
István, jegyző Soltesz János, titkár
Krivinka Márton, Box 259. Expedít,
Pa., kihez minden egyleti le-
mezendő. Pénztárnok Rojtos László,
zászoltartó Koren Miklós és Bok
István, ajtóőr Czipa János. Bizottsági
tagok Kreston János, Szabó Lajos és
Krivinka Márton. Gyüleseit tartja
minden hó 4-ik vasárnapján.

1. Kinizsi Pál Magyar Bányász Bs.
Egylet Jatesboroi fióknak a tiszt-
viselői.

Elnök Csabádi József, alelnök Ra-
gály Miksa, titkár Kovács István,
Box 202, Jatesboro, Pa. Pénztárnok
P. Kovács János, számvéző Mátys
Sándor, betegeltató Duddás László
és Kovács Sándor, hármas bizottság
Ragály Miksa, Kovács Sándor, ajtó-
őr Szlados István. — Gyüleseit tartja
minden hó első vasárnapján.

MATOAKA VIDÉKI MAGYAROK !

Ha pénzt biztos helyen óhajta
tartani vagy az óházába pénz
akar küldeni, forduljanak hoz-
zánk bizalommal. Bankunk az
Egyesült Államok felügyelete
alatt áll.

FIRST NATIONAL BANK
MATOAKA, W. VA.
W. M. WAUGHAN, President
H. E. CLARK, Pénztárnok

SANTAL
CAPSULES
MIDY
Azonnal meg-
szünteti a vese
gyulladását.
Megkönnyíti a
belek működé-
sét Minden lab-
dacsont ott a
név
MIDY

KISHIRDETÉSEK.

Figyelem magyarok. Minek bányá-
ban dolgozni, ha lehet saját gazdája.
Vegyen farmot, nekünk van min-
denféle farm